

INTEGRACIJA UČENCEV PRISELJENCEV

SAMOEVALVACIJSKO POROČILO 2016-17

Pripravila:
mag. Maša Mlinarič

Ravnateljica:
Petra Korošec, mag.

- 1. UVOD
- 2. POTEK SAMOEVALVACIJE
- 3. REZULTATI SAMOEVALVACIJE
- 4. PREDLOGI IZBOLJŠAV
- 5. VIRI IN LITERATURA
- 6. PRILOGE

1. UVOD

Javna šola v skladu s projektom »Zasnova in uvedba sistema ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti vzgojno izobraževalnih organizacij - KVIZ« in v skladu s priporočili o strukturi samoevalvacijskega poročila (20., 48. in 49. člen ZOFVI; Ur.l. RS 115/03, 36/08) pripravi letno samoevalvacijsko poročilo. Vsebina samoevalvacijskega poročila je predstavljena v obravnavo Svetu zavoda, Svetu staršev in celotnemu učiteljskemu zboru. Rezultati poročila služijo za izhodišče načrtovanja izboljšav na tem področju.

Samoevalvacija je proces notranje evalvacije, kjer ugotavljamo do kolikšne mere in na kakšen način smo na šoli dosegli zastavljene cilje. Izvajamo jo z namenom, da bi ovrednotili in določili učinkovitost, kakovost izbranega predmeta evalvacije. Samoevalvacija pomaga prepoznati prednosti in slabosti šole ter daje prednost tistim področjem, ki potrebujejo temeljitejšo obdelavo. Skozi samoevalvacijo se šola kot organizacija uči, sprejema odločitve in ukrepe ter s tem dviguje celovito kakovost delovanja.

Od procesa samoevalvacije pričakujemo poglobljen vpogled v delo in načrtno delovanje v smeri, da ohranimo prednosti, izkoristimo priložnosti, odpravimo slabosti.

V preteklih letih smo na OŠ Vencija Perka evalvirali in poskušali izboljšati različna področja. Kronološki pregled samoevalvacij po vsebinah:

- 2008/09 – Oblike diferenciacije,
- 2009/10 – Strokovno izpopolnjevanje in razvoj učiteljev
- 2010/11 – Vzgojno delovanje šole,
- 2011/12 – Ocenjevanje in preverjanje znanja,
- 2012/13 – Uresničevanje Koncepta odkrivanje in delo z nadarjenimi učenci OŠ,

- 2013/14 - Delo po Konceptu dela z učenci z učnimi težavami
- 2014/15 – Profesionalni razvoj učitelja (posnetek stanja)
- 2015/16- Profesionalni razvoj učitelja (uvajanje ukrepov)

V letošnjem šolskem letu 2016/17 nas je zanimalo, kakšno je stanje na področju **INTEGRACIJE UČENCEV PRISELJENCEV** – na naši šoli.

Pojem integracije učencev priseljencev

Integracija na šolskem področju pomeni vključevanje, ki zahteva enostransko prilagajanje učenca šolskemu sistemu. Nasprotno pojem **inkluzije** predpostavlja prilagoditev šolskega sistema učencu. Prav iz omenjenega razloga je treba kakovostne pedagoške prakse, pri vključevanju učencev priseljencev, iskati tudi znotraj koncepta inkluzije. Ta pa vključuje načelo medkulturnosti. Od posamezne šole je odvisno, kako bo vzpostavila medkulturno šolsko okolje. Medkulturni stiki na šoli so lahko nekaj vsakdanjega, kjer je raznolikost razumljena kot možnost za bogatitev šolskega prostora (Glogovčan, 2015).

Vrečar (po Glogovčan) pojem integracije opredeli kot **dvosmeren proces**. Značilno je, da se priseljenci učijo od kulture večinskega prebivalstva, hkrati pa se prebivalstvo uči od priseljencev.

Vloga učitelja, kot oblikovalca in usmerjevalca pedagoškega procesa, je ključna za uspešno vključevanje učencev priseljencev. Seveda pa ne gre zanemariti pomena dobrega sodelovanja šole s starši učencev priseljencev.

Ob vsem tem se je potrebno zavedati, da neuspešna integracija učenca priseljencev prinaša lahko **negativne posledice**. Na osebni ravni šolski neuspeh pomeni ogrožujoči dejavnik za psihosocialni razvoj posameznika. Na družbeni ravni pa šolska neuspešnost oz. zgodnja opuščanja šolanja zmanjšajo možnosti učencev priseljencev za uspešno vključevanje na trg dela in socialno vključenost v družbo.

Neustrezna integracija učencev priseljencev lahko vodi k večanju socialnih razlik, v kulturno razlikovanje ali pa celo v izključenost iz družbe, kjer posameznik sobiva.

Izraz tujec je bil v slovenskih zakonih opredeljen (Zakon o tujci, 2008) »vsakdo, ki nima državljanstva Republike Slovenije«. V okviru šolske zakonodaje gre za otroke, ki so tuji državljani oziroma osebe brez državljanstva in prebivajo v Sloveniji. Kasneje je bil uporabljen pojem migrant, nadaljnje pa pojem **priseljenci**, ki je razumljen širše. V tem konceptu gre za otroke, ki v Sloveniji bivajo manj kot eno leto in že lahko imajo državljanstvo, zato jih ne moremo več prištevati med priseljence. Seveda pa še niso vključeni v

slovensko okolje. S pojmom priseljenci mislimo na otroke, ki so rojeni v drugih državah in so se priselili v Slovenijo ter se vključili v slovensko osnovno šolo.

V šolski zakonodaji zagotavljanje pravic učencev priseljencev urejajo sledeči zakoni in dokumenti:

1. Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja v 2. členu izpostavlja cilje sistema vzgoje in izobraževanja:

– zagotavljanje optimalnega razvoja posameznika ne glede na spol, socialno in kulturno poreklo, veroizpoved, rasno, etnično in narodno pripadnost, telesno in duševno zgradbo ali invalidnost;

– zagotavljanje enakih možnosti za vzgojo in izobraževanje otrok iz socialno manj spodbudnih okolij. Tudi Bela knjiga (2011) med splošnimi cilji vzgoje in izobraževanja poudari »zagotavljanje enakih možnosti za vzgojo in izobraževanje vsakega posameznika (ne glede na spol, socialno in kulturno poreklo, veroizpoved, narodno pripadnost, svetovnonazorsko pripadnost in telesno ter duševno konstitucijo) ter nudenje ustrezne pomoči in spodbud posameznikom oziroma skupinam: – priseljencev,

– ki prihajajo iz socialno in kulturno manj spodbudnega okolja,

– s posebnimi potrebami, ki imajo odločbo o usmeritvi« (2011, str. 16–17). Med načeli in cilji nadaljnjega razvoja osnovne šole Bela knjiga (2011) poudari načelo enakih možnosti in optimalnega razvoja posameznika, in sicer zaradi individualnih razlik med učenci predlaga pestro ponudbo dejavnosti in uporabo različnih učnih pristopov z namenom zmanjševanja razlik med učenci, ki so povezane z njihovim socialno-kulturnim in jezikovnim okoljem. Torej predlaga možnost pozitivne diskriminacije za »povečanje enakih izobraževalnih možnosti za otroke iz socialno in kulturno depriviligiranih okolij« (Bela knjiga, 2011, str. 48).

2. Zakon o osnovni šoli v 10. členu otrokom, ki so tuji državljani, zagotavlja pravico do obveznega osnovnošolskega izobraževanja pod enakimi pogoji kot državljanom Republike Slovenije. Prav tako tudi 69. Člen »učenci priseljencev iz drugih držav ob koncu pouka v šolskem letu, v katerem so prvič vključeni v osnovno šolo v Republiki Sloveniji, neocenjeni iz posameznih predmetov in napredujejo v naslednji razred. O napredovanju odloči na predlog razrednika učiteljski zbor«. Kot tudi 64. člen glede opravljanja NPZ.

3. Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli (15.člen omogoča prilagajanje ocenjevanja med šolskim letom »Za učenca priseljenca iz druge države se lahko v dogovoru s starši med šolskim letom prilagodijo načini in roki za ocenjevanje znanja, število ocen ter drugo. Znanje učenca priseljenca iz druge države se lahko ocenjuje glede na njegov napredek pri doseganju ciljev oziroma standardov znanja, opredeljenih v učnih načrtih. O prilagoditvah ocenjevanja med šolskim letom iz tega člena odloči učiteljski zbor. Prilagoditve ocenjevanja med šolskim letom se učencu priseljencu iz druge države upoštevajo največ dve šolski leti po vključitvi v osnovno šolo v Republiki Sloveniji.« O prilagoditvah govori tudi 19.člen in sicer »učenci priseljencev iz drugih držav ob koncu pouka v šolskem letu, v katerem so prvič vključeni v osnovno šolo v Republiki Sloveniji, neocenjeni iz posameznih predmetov in napredujejo v naslednji razred. O napredovanju odloči na predlog razrednika učiteljski zbor«.

4. Smernice za vključevanje otrok priseljencev v vrtce in osnovne šole (Zavod za šolstvo)

2. POTEK SAMOEVALVACIJE

V ospredju procesa samoevalvacije je zavedanje, da gre za dolgotrajen proces, kjer rezultati niso takoj oprijemljivi in vidni. Gre za strategijo razvoja celotne šole kot organizacije. Samoevalvacija zahteva od vseh udeleženih vztrajno in strpno delo, učenje iz lastnih izkušenj ter povečuje ODGOVORNOST za lasten razvoj in uspeh.

S samoevalvacijo zavzemamo kritično pozicijo do problema laičnega poseganja v šolstvo, ki zelo posplošuje pričakovanja in naloge učitelja. Prav iz tega razloga je, še bolj kot kdajkoli prej, pomembna strokovna oz. profesionalna usposobljenost in avtonomno delovanje slehernega učitelja.

Namen

Cilj samoevalvacije na področju integracije učencev priseljencev je **ugotoviti obstoječe stanje**, oziroma spoznati:

1. Kako se počutijo in kaj vpliva na počutje učencev priseljencev.
2. Kako uspešni smo pri socialni integraciji učencev priseljencev.
3. Kako uspešni smo pri integraciji na področju jezika in pouka.
4. Kako uspešno uresničujemo Smernice za vključevanje učencev priseljencev.
5. Kako učitelji ocenjujejo lastno usposobljenost za delo z učenci priseljenci.
6. Mnenja in predloge anketiranih (učenci, učitelji, starši).

Vzorec

V letošnjem šolskem letu 2016-17 smo izvedli triangulacijo, torej ne gre le za samorefleksivni pogled učiteljev, ampak proces samoevalvacije vključuje pogled učencev, učiteljev in staršev priseljencev.

Status učenca priseljenca ima trenutno na naši šoli le 7 učencev. Zaradi boljšega vpogleda in razumevanja področja smo v vzorec vzeli vse učence, ki so imeli status učenca priseljenca in se še vedno šolajo pri nas. Na šoli je trenutno 24 učencev, ki imajo oz. so imeli status učenca priseljenca. Na anketni vprašalnik je odgovorilo **21 učencev** (88%).

V vzorec smo zajeli tudi starše zgoraj omenjenih učencev priseljencev. Na anketni vprašalnik je odgovorilo **12 (50%) staršev** učencev priseljencev. Starše učencev priseljencev smo v mesecu decembru vabili na prednovoletno čajanko, kjer smo trenutke druženja izkoristili tudi za izpolnjevanje anketnega vprašalnika. Gre za zelo majhen vzorec, kjer bomo posploševali in interpretirali zgolj večinski delež rezultatov.

Tretji pogled v samoevalvacijski analizi predstavlja pogled učiteljev. Anketiranje je zajelo 60 učiteljev, uspešno izpolnjenih in veljavnih pa je bilo **40 spletnih anketnih vprašalnikov (66%)**.

Metoda

Kvantitativne podatke smo zbrali z metodo anketnega vprašalnika. Gre za neeksperimentalno metodo zbiranja podatkov. Pri čemer smo za učitelje izvedli spletni anketni vprašalnik, za učence priseljence in njihove starše pa klasični papirni anketni vprašalnik. Za ugotavljanje obstoječega stanja integracije učencev priseljencev smo na šoli oblikovali tri anonimne anketne vprašalnike, ki so vsebovali tako zaprti tip vprašanj, kot tudi odprti tip vprašanj. Anketna vprašalnika za učence priseljence in njihove starše sta si v nekaterih vprašanjih podobna, zato je mogoča primerjava odgovorov. Pri spletnem anketnem vprašalniku za učitelje smo izhajali iz področja dela.

Zbiranje podatkov

Zbiranje podatkov je potekalo v mesecu decembru 2016. Učenci so na anketni vprašalnik odgovarjali osebno, polvodeno in po potrebi interpretirano (jezik) s strani šolske pedagoginje in knjižničarke. Starši učencev priseljencev pa so odgovarjali na prednovoletni čajanki ali pa so dobili anketni vprašalnika na dom preko svojih otrok. Učitelji so spletni anketni vprašalnik zaključili 23.12.2016.

Podatki so bili skladno z namenom samoevalvacije analizirani z osnovnimi postopki deskriptivne statistike: frekvence (f) in odstotki (%). Zaradi tako majhnega vzorca, pa tudi brez kontrolne skupine, bi bila uporaba drugih statističnih postopkov vprašljiva oziroma nesmiselna.

Analizirali smo:

- Anketni vprašalnik za učence priseljence.
- Anketni vprašalnik za starše učencev priseljencev.
- Spletni anketni vprašalnik za učitelje.

Vsi analizirani dokumenti so specifični za našo šolo in kot taki ključni za ugotavljanje samoizobraževanja učiteljev.

3. REZULTATI SAMOEVALVACIJE

1.) PRIKAZ REZULTATOV ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA UČENCE PRISELJENCE PO VPRAŠANJIH

1. Vprašanje: **POČUTJE IN OBČUTKI** učencev priseljencev ob prihodu na našo šolo

Tabela 1: Ocena počutja

	Moji občutki...	Da		Ne		Ne vem	
		f	%	f	%	f	%
a.	Všeč mi je bilo	20	95			1	5
b.	Vse je bilo drugače, kot sem bil vajen	19	90	1	5	1	5
c.	Ne spomnim se	5	23	11	52	5	23
d.	Bilo me je strah	8	38	13	62	0	
e.	Nisem želel v novo šolo	7	33	13	62	1	5

Na podlagi mnenja učencev priseljencev ob prihodu na šolo lahko povzamemo, da:

- jim je bil prvi stik všeč,
- vse je bilo drugače, kot so bili vajeni,
- učence priseljence bilo strah,
- tretjina vprašanih pove, da niso želeli v novo šolo.

2. Vprašanje: KAKO SO TE **SPREJELI NOVI UČENCI / SOŠOLCI?**

Tabela 2: Sprejemanje okolice

	Moji občutki...	Da		Ne		Ne vem	
		f	%	f	%	f	%
a.	Novi sošolci / učenci so bili prijazni	15	72	5	23	1	5
b.	Sploh nisem opazil novih sošolcev / učencev	2	10	17	80	2	10

c.	Pomagali so le, kadar jim je učiteljica naročila	9	38	13	62	0	
d.	Večina sošolcev / učencev me ni sprejela	6	29	15	71	0	
e.	Novi sošolci / učenci so mi pomagali	20	95	0		1	5

Iz tabele je razvidno, da:

- so bili novi sošolci prijazni (72%), 5 učencev pa pravi, da so bili neprijazni,
- učenci priseljenci so bili pozorni na nove sošolce,
- 9 učencev je imelo izkušnjo, da so jim sošolci pomagali zgolj ob navodilu učiteljice, večina pa je imela izkušnjo, da so jim sošolci pomagali ne zgolj zaradi navodil učitelja,
- 95% anketiranih navaja pomoč novih sošolcev.

3.Vprašanje: KAKO SO TE **SPREJELI NOVI UČITELJI?**

Tabela 3: Sprejemanje učiteljev

		Da		Ne		Ne vem	
		f	%	f	%	f	%
a.	Novi učitelji so bili prijazni	21	100	0		0	
b.	Novi učitelji so me spodbujali	17	80	2	10	2	10
c.	Novi učitelji so me obravnavali, ko vse ostale	7	33	12	57	2	10
d.	Novi učitelji mi niso dovolj pomagali	2	10	17	80	2	10
e.	Novi učitelji so mi pomagali	21	100	0		0	

Zanimalo nas je, kako so učence priseljence sprejeli novi učitelji. Kot večinsko navajajo anketirani:

- so bili novi učitelji prijazni,
- so me spodbujali,
- me niso obravnavali, kot vse ostale.

4.Vprašanje: KAJ TI JE BILO **NAJTEŽJE V PRVIH MESECIH NA ŠOLI?**

Tabela 4: Prvi meseci

	1	2	3	4	5

		f	%	f	f	%	f	%	%	f	%
a.	Področje jezika in sporazumevanja (slovenščina)	0		1		5		5		10	
b.	Področje učne snovi in učenja	3		2		5		3		8	
c.	Področje socialnega okolja (sošolci, prijatelji)	2		2		4		3		10	
d.		5		5		14		16		28	

Iz rezultatov je razvidno, da so imeli učenci priseljenci največje težave na področju sporazumevanja in jezika (slovenščina), sledijo težave na ravni vključevanja v socialno okolje. Področje učne snovi je po mnenju anketiranih najmanj težavno znotraj omenjenih kategorij.

5. Vprašanje: KAJ TI JE OB PRIHODU NA ŠOLO NAJBOLJ POMAGALO...

Tabela 5: Pomoč ob prihodu

		1	2			3	4		5		
		f	%	f	f	%	f	%	%	f	%
a.	Pomoč sošolcev ali tudi pomoč enakogovorečega učenca	0				5		5		11	
b.	Pomoč učiteljev	0		0		1		3		18	
c.	Pomoč staršev	5		1		3		5		7	
d.	Pomoč psihologinje in pedagoginje	0		1		4		2		14	
e.	Tečaj slovenščine (začetni, nadaljevalni)	2		1		1		4		13	
f.	Krožek Mavrica (knjižnica)	2		0		2		9		8	
g.	Prilagoditve pri pouku (drugačno ocenjevanje, drugačne naloge..)	1		1		3		7		9	
h.	Društva izven šole	16		2		2		0		1	
i.	Ure učenja slovenščine individualno pri učitelju	3		0		0		4		14	

Učencem priseljencem je ob prihodu na šolo najbolj pomagala (navedeno po vrstnem redu):

- pomoč učiteljev,
- ure učenja slovenščine individualno pri učitelju in pomoč ŠSS,

- tečaj slovenščine,
- prilagoditve pri pouku,
- pomoč sošolca ali tudi pomoč enakogovorečega učenca,
- krožek Mavrica,
- pomoč staršev,
- društva izven šole.

5. Vprašanje: KAKO DANES SE **POČUTIŠ** NA ŠOLI?

Tabela 5: Trenutno počutje

		Da		Ne		Ne vem	
		f	%	f	%	f	%
a.	Počutim se dobro	20	95	1	5	0	
b.	Imam nove prijatelje	20	95	0		1	5
c.	Navadil sem se na novo šolo	20	95	1	5	0	
d.	Sprejel sem, da moram biti v tej šoli	18	86	3	14	0	
e.	Če bi bilo možno, bi se vrnil na prejšnjo šolo	2	10	15	71	4	19
f.	Počutim se slabo in nimam prijateljev	0		21	100	0	

Na podlagi odgovorov iz tabele lahko povzamemo, da se učenci priseljenci danes počutijo dobro, imajo nove prijatelje, so se navadili na novo šolo in so sprejeli nujno obiskovanja nove šole. tudi če bi bilo možno, se kar 71 % učencev nebi vrnilo na prejšnjo šolo.

6. Vprašanje: S KOM SE NAJVEČ **DRUŽIŠ**?

Tabela 6: Socialna integracija

	Največ se družim...	f	%
a.	Imam večino slovenskih prijateljev	8	38
b.	Imam nekaj slovenskih prijateljev	12	57
c.	Nimam slovenskih prijateljev	1	5

Učenci priseljenci navajajo, da imajo večino nekaj slovenskih prijateljev, manjši delež navajajo večino slovenskih prijateljev in le 1 učenec je brez slovenskih prijateljev.

7. Vprašanje: KAKO SE ZNAJDEŠ NA ŠOLI?

Tabela 7: Poznavanje šole

		Da		Ne		Ne vem	
		f	%	f	%	f	%
a.	Dobro se znajdem in vem kje je moja učilnica in sošolci	21	100	0		0	
b.	Imam težave, pogosto ne najdem svojega razreda (sošolcev)	2	10	19	90	0	
c.	Imam težave, ne vem, kdaj imamo kakšne dejavnosti	2	10	17	80	2	10
d.	Še vedno ne poznam dobro šolskih prostorov	6	23	16	76	0	
e.	Ne najdem se po urniku	1	5	20	95	0	

Iz tabele je razvidno, da:

- se učenci priseljenci vsi že dobro znajdejo na šoli; vedo, kje je njihova učilnica,
- nimajo težav z iskanjem svojega razreda ob menjavah učilnic,
- nimajo težav ob dnevnih dejavnosti, razen 2 učencev,
- poznajo dobro šolske prostore, izjema je 6 učencev,
- se dobro znajdejo po urniku.

8. Vprašanje: KJE V ŠOLI ŠE RABIŠ POMOČ?

Iz odgovorov učencev priseljencev lahko povzamemo, da največ pomoči potrebujejo pri učni snovi (slovenščina, angleščina, družba, naravoslovje, matematika). 6 učencev pa meni, da ne potrebujejo dodatne pomoči.

9. Vprašanje: KAJ BI LAHKO ŠE **SAM NAREDIL**, DA BI SE DOBRO VKLJUČIL V RAZRED?

Učenci priseljenci navajajo sledeče:

- bi bil prijazen, popravil vedenje/obnašanje,
- se bi prilagodil,

- ne bi zmerjal sošolcev, bi se manj šalil,
- se več družil s sošolci,
- dobro sem vključen v razred (9 učencev; 43%).

10. Vprašanje: ALI SI OBISKOVAL TEČAJ SLOVENŠČINE?

Iz podatkov je razvidno, da je 19 učencev (90%) priseljencev obiskovalo ponujeni brezplačni tečaj slovenščine.

11. Vprašanje: KAKO SI SE ZAČEL UČITI SLOVENŠČINO?

Tabela 8: Začeto učenje slovenščine

		Da		Ne		Ne vem	
		f	%	f	%	f	%
	Oblike učenja doma						
a.	Preko televizije	11	52	9	43	1	5
b.	Družil sem se s slovenskimi otroki, poslušal sem ljudi okoli sebe	17	81	4	19	0	
c.	Preko računalnika, preko iger	6	29	15	71	0	
d.	Bral sem knjige (revije, časopis) v slovenščini	10	47,5	10	47,5	1	5
e.	Prepisoval sem v slovenščini	12	57	5	24	4	19

Polovica anketiranih se je začela učiti slovenščino doma preko televizije, velika večina kar 81% meni, da so veliko pridobili v družbi slovensko govorečih. Preko računalnika se je slovenščino učilo le 29% oz. 1/3 priseljencev. Polovica anketiranih je prepisovala besedišča v slovenščini, polovica anketiranih pa je poskušala z branjem knjig, revij,...

12. Vprašanje: ALI MISLIŠ, DA BI BIL TVOJ UČNI USPEH BOLJŠI, ČE BI ZNAL DOBRO SLOVENSKO?

19 učencev se zaveda, da bi bil njihov učni uspeh boljši ob znanju slovenščine, 2 učenca sta nasprotnega mnenja.

13. Vprašanje: KAJ PREDLAGAŠ, KAKO POMAGATI UČENCEM, KI PRIHAJAJO IZ DRUGIH DRŽAV?

Anketirani učenci predlagajo pomoč novodošlim učencem priseljencem predvsem na odnosni ravni. Ne gre toliko za učenje jezika, ampak za socialno vključenost (» da bi te vključili v razred«, » da bi bili prijazni«, » skupna igra«, »druženje«, »brez izpostavljanja pred celim razredom«, ...). Nekaj odgovorov pa je vezanih tudi na tečaj slovenščine (7).

14. Vprašanje: KAJ ŽELIŠ SPOROČITI ŠOLI?

In kaj nam sporočajo učenci priseljenci:

- »najboljša šola v koju grem,
- da drugi učenci ne bi zmerjali,
- dobro mi gre,
- šola je najbolja in lepa, čista in učitelji so prijazni,
- zelo sem se dobro počutil,
- ta šola je najboljša na kateri sem bil,
- dobar se počutim. Dobro mi gre. Lepo so me sprejeli.
- Jaz sem se dobro počutil, ko sem prišel na šolo.
- Hvala.
- Sm bil 3 leta tih, zmerjali so me, začeu sm počasi govort, sem se postavil zase, in sem se tud zaradi tega bolj pretepati.«

2.) PRIKAZ REZULTATOV ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA STARŠE UČENCEV PRISELJENCEV PO VPRAŠANJIH

1. Vprašanje: KAKŠNO POMOČ OZ. PODPORO STE DOBILI OB VKLJUČEVANJU OTROKA V ŠOLO?

Tabela 9: Podpora staršem ob vključitvi

		Da		Ne		Ne vem	
		f	%	f	%	f	%
	Oblike pomoči						
a.	Pomoč sošolcev ali tudi pomoč enakogovorečega učenca	9	75	0		3	25
b.	Pomoč učiteljev	12	100	0		0	
c.	Pomoč staršev	7	58	1	8	4	33
d.	Pomoč psihologinje in pedagoginje	7	58	3	25	2	17
e.	Tečaj slovenščine (začetni, nadaljevalni)	11	92	1	8	0	
f.	Krožek Mavrica (knjižnica)	7	58	1	8	4	33

g.	Prilagoditve pri pouku (drugačno ocenjevanje, drugačne naloge..)	5	42	6	50	1	8
h.	Društva izven šole	5	42	5	42	2	17
i.	Ure učenja slovenščine individualno pri učitelju	6	50	4	33	2	17

Starši priseljencev v 75 % navajajo pomoč sošolca oz. enakogovorečega, pomoč učitelja 100%, pomoč staršev, pomoč ŠSS, tečaj slovenščine in krožek Mavrica. Kar polovica anketiranih meni, da niso bili učenci priseljenci deležni prilagoditev pri pouku. Društva izven šole ne igrajo pomembno vlogo ob vključevanju otroka, kaže na razpršenost mnenja staršev. Presenetljivo le 50 % staršev meni, da so učenci dobili pomoč v obliki tečaja; res je odvisno kdaj v šolskem letu se je otrok prešolal v Slovenijo.

2.Vprašanje: NA KATEREM PODROČJU oz. kje **STE POTREBOVALI POMOČ** PRI VKLJUČEVANJU OTROKA V ŠOLO

Tabela 10: Področja pomoči staršem

		Da		Ne		Ne vem	
		f	%	f	%	f	%
	Področja, kjer ste potrebovali POMOČ						
a.	Področje jezika in sporazumevanja	11	92	1	8		
b.	Področje učne snovi in učenja	8	67	3	25	1	8
c.	Področje socialnega okolja in prijateljev	3	25	4	33	5	42

Anketirani starši menijo, da so potrebovali pomoč na področju sporazumevanja oz. jezika in manjši delež na področju učne snovi in učenja. Večina ni izrazila svojega mnenja glede pomoči ob vključevanje v socialno okolje. Razlog je lahko nerazumevanje oz. neprimerno izražena trditev.

3.Vprašanje: ALI SE JE VAŠ **OTROK UDELEŽIL TEČAJA SLOVENŠČINE** NA ŠOLI?

Vsi anketirani starši so izrazili, da so se njihovi otroci udeležili tečaja slovenščine.

4. Vprašanje: ALI STE SE VI UDELEŽILI TEČAJA SLOVENŠČINE?

Zgolj 2 starša sta se udeležila ponujenega brezplačnega tečaja slovenščine.

5. Vprašanje: KAKO SE JE VAŠ OTROK **DOMA UČIL SLOVENŠČINE**?

Tabela 11: Učenje slovenščine doma

		Da		Ne		Ne vem	
		f	%	f	%	f	%
	Oblike učenja doma						
a.	Preko televizije	12	100	0		0	
b.	Družil sem se s slovenskimi otroki, poslušal sem ljudi okoli sebe	11	92	1	8	0	
c.	Preko računalnika, preko iger	6	50	5	42	1	8
d.	Bral sem knjige (revije, časopis) v slovenščini	8	67	3	28	1	8
e.	Prepisoval sem v slovenščini	5	42	5	42	2	16

Starši navajajo, da so se njihovi otroci doma učili preko televizije, pa tako, da so bili v družbi slovensko govorečih, sledi branje slovenskih zapisov (knjig, revij,...). Polovica anketiranih staršev meni, da so se učili tudi preko računalnika in iger ali pa s prepisovanjem slovenskega besedišča.

6.Vprašanje: KAKO STE VAŠEMU OTROKU **SAMI POMAGALI**, DA BI SE BOLJE VKLJUČIL V NOVO ŠOLO?

Zanimalo nas je, kako so starši sami pomagali svojim otrokom pri učenju slovenščine. Večkrat so omenili, da so sami poskušali govoriti slovensko, načrtno so spodbujali stike s slovensko govorečimi otroki, jim bili v oporo in se skupaj učili slovenske besede. Starši so večkrat omenili, da je bilo za otroke ključno vzbujanje upanja, da bodo zmogli. Nekateri starši pa so poiskali dodatno pomoč za učenje slovenščine.

7.Vprašanje: ALI STE OTROKA V ŠOLI **VKLJUČILI** V:

Tabela 12: Vključevanje učenca v šolo

		Da		Ne	
		f	%	f	%
	V šoli				
a.	Oddelek podaljšanega bivanja (OPB)	10	83	2	17

b.	Interesna dejavnost (krožek na šoli)	10	83	2	17
c.	Dopolnilni pouk	6	50	6	50
d.	Izven šole (napišite kam):				

Po navedbah anketiranih staršev, so otroke v večini vključili v OPB ter iskali možne dodatne interesne dejavnosti na šoli. Le polovica je spodbujala svoje otroke k vključitvi v dopolni pouk.

8.Vprašanje: ALI STE PRINESLI V SLOVENIJO ZVEZKE IN KNJIGE SVOJIH OTROK?

Polovica staršev navaja, da so iz domovine prinesli otrokove zvezke in polovica anketiranih pove, da ne.

9.Vprašanje: KAKO SODELUJETE S ŠOLO?

Tabela 13: Sodelovanje staršev priseljencev s šolo

		Da		Ne	
		f	%	f	%
	Oblike sodelovanja s šolo				
a.	Redne govorilne ure	11	92	1	8
b.	Roditeljski sestanki (sestanek za starše)	12	100	0	
c.	Po telefonu z razrednikom/ razredničarko	6	50	6	50
d.	Po potrebi pridem v šolo	10	83	2	17
b.	Pred poukom poiščem učitelja	4	33	8	67
c.	Ne prihajam v šolo	4	33	8	67
d.	Po elektronski pošti (mail)	8	67	4	33

Starši priseljencev vsi prihajajo na ORS, skoraj vsi hodijo na GU, po številu sledi prihod v šolo po potrebi ali pa pred poukom poiščejo učitelja. Kar 8 jih je odgovorilo, da ne prihajajo v šolo. In malo več kot polovica staršev komunicira z učitelji po elektronski pošti.

10. Vprašanje: KATERE **PRILAGODITVE ZA VAŠEGA OTROKA POZNATE?**

Tabela 14: Poznavanje prilagoditev

		Da		Ne		Ne vem	
		f	%	f	%	f	%
	Prilagoditve za učenca priseljenca						
a.	Status učenca priseljenca	8	67	4	33		
b.	Individualni program (obrazec)	5	50	5	50		
c.	Dveletno prilagojeno (drugačno) ocenjevanje	8	80	2	20		
d.	Napredovanje v naslednji razred – neocenjeni določeni predmeti	6	60	4	40		
e.	Prilagojeni pisni preizkusi znanja (testi)	4	44	5	56	1	

Iz rezultatov zgornje tabele lahko povzamemo, da:

- dobra večina staršev poznan status učenca priseljenca,
- individualni program za učenca priseljenca še ni popolnoma znan vsem staršem,
- 80 % anketiranih pozna prilagojeno dveletno ocenjevanje znanja,
- 60 % staršev je seznanjena z možnostmi napredovanja v naslednji razred z neocenjenimi predmeti,
- večina staršev ne pozna dobro prilagojenih pisnih preizkusov.

11. Vprašanje: ALI **DOMA** UPORABLJATE/GOVORITE MATERNI JEZIK?

Vsi anketirani starši so izrazili, da doma govorijo v maternem jeziku.

12. Vprašanje: KAJ **PREDLAGATE** ZA BOLJŠE VKLJUČEVANJE OTROK PRISELJENCEV?

Anketirani starši so predlagali:

- več interesnih dejavnosti (krožek Mavrica in drugi),
- več različnih oblik druženja med učenci,
- več pogovorov,
- pomoč drugih,
- možnost dodatnega učitelja,
- še več učenja slovenščine,
- spodbujanje raznolikost.

13. Vprašanje: ŽELITE SPOROČITI ŠOLI?

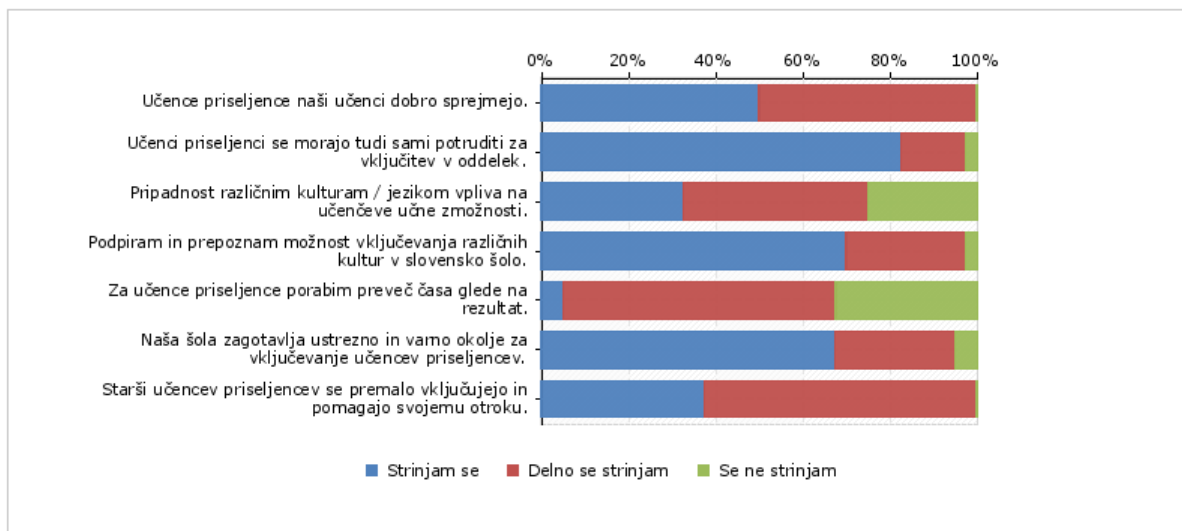
Anketirani so zapisali:

- *Jaz sem zadovoljna s šolom in vsim zaposlenim. Vse pohvale. Zelo sem vam hvaležna.*
- *Veliko hvala za sve a najviše učiteljici Lidiji koja je puno pomagala. Imam samo pohvale za sve u školi.*
- *Hvala za vse. Sem zelo zadovoljna.*
- *Šoli želim sporočiti, da razumejo učence priseljence.*
- *Šoli želim sporočiti, da se dobro ponašajo prema otrocima ki so priseljenci. Da je ta šola zelo vreda. In da sem zelo zadovoljna.*
- *Da odlično delajo in se trudijo.*
- *Šoli želim sporočiti da sem zelo zadovoljna.*
- *Moj otrok je bil zelo lepo sprejet v šoli. Hvala učiteljici in psihologinji.*
- *Dopolnilne ure za slovenskega jezika nam bo veliko pomagalo. Hvala za razumevanje.*
- *Več prijaznosti za tujce.*

3. PRIKAZ REZULTATOV ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA UČITELJE PO VPRAŠANJIH

1.Vprašanje: KAKŠNE SO VAŠE IZKUŠNJE Z UČENCI PRISELJENCI? (n = 40)

Graf 1: Izkušnje z učenci priseljenci

Učitelji v večinskem delu navajajo, da:

- Se morajo tudi učenci priseljenci sami potruditi za vključitev v oddelek (83%).
- Učitelji večinso podpirajo možnost vključevanja različnih kultur v slovensko šolo (70%).
- Je naloga šole zagotavljati ustrezno in varno okolje za vključevanje učencev priseljencev (68%).
- Naši učenci relativno dobro sprejmejo učence priseljence (50%)
- Le 1/3 anketiranih je mnenja, da pripadnost različnim jezikom/kulturam vpliva na učno uspešnost (33%).
- Le 2 anketirana oz. 5% meni, da za učence priseljence porabi preveč časa glede na rezultat.

2.Vprašanje: **KAKO NAJ ŠOLA (vodstvo, ŠSS, učitelji) RAVNA OB PRIHODU UČENCA PRISELJENCA? Napišite svoje predloge glede na izkušnje.**

Tabela 15: Strategija ob prihodu

srečanja, pogovori s starši o skupnih prizadevanjih
sprejem, prvi stik - prvi podatki, se ugotovi, kaj ga veseli, kje je dober, predstavitev šole - fizično in predstavitev ključnih točk na šoli (knjižnica, vodstvo, razrednik, sošolci, svečan sprejem sošolcev v razredu - protokol, načrt, kako bodo v razredu pomagali pri vključevanju, konkretne dejavnosti, razdelitev vlog...,

do vsakega enako
poskrbi za učenje jezika
čimprej zagotoviti učenje slovenščine
kot doslej
organizira tečaje slovenščine, tako kot sedaj
šola naj na ministrstvu zahteva in pridobi celoletne tečaje slovenskega jezika.
obvezen (vsaj) 2-tedenski tečaj slovenščine še pred začetkom šolskega leta.
učence naj najprej vključi v tečaj slovenščine. učitelje naj seznanijo s težavami učencev.
delavnice za starše in učence
izdelati sisteme, poznavanje različnih kultur, literatura, umetnost, šport...
nimam izkušenj
seznanjanje s šolo, pomoč pri jeziku, tečaj slovenščine
toplo, človeško sprejem, a z jasnimi zahtevami
obvezni dopolnilni pouk za učence
naj ga predstavijo, naj mu omogočijo prestopiti prvi strah pred neznanim...
intenzivni tečaj slovenščine
tudi učitelji bi potrebovali spodbudo, mogoče kako izobraževanje, tudi glede pisanja ip.
razrednik mora posvetiti čas temu, da razred spodbudi, motivira, da novega sošolca sprejmejo v igro, mu pomagajo, skratka, da so aktivni, saj je glavno, kako se učenec prijeten počuti v razredu, učenje že nenkako steče, če se bo čutil sprejetega.
čimprej poskrbeti za zadostno znanje slovenščine, kar pomaga tako pri socializaciji kakor tudi pri usvajanju novega znanja.
uvodni sestanek z učencem, starši, šss in učitelji skupaj?
v začetni fazi intenzivno učenje jezika, ne 1x na teden kot je praksa pri nas! glejmo, kar otrok zna in ne česar ne!
pred vžolanjem, naj jih napotijo na tečaj slov. jezika; zahtevajo naj gradivo in zvezke iz starih šol na vpogled

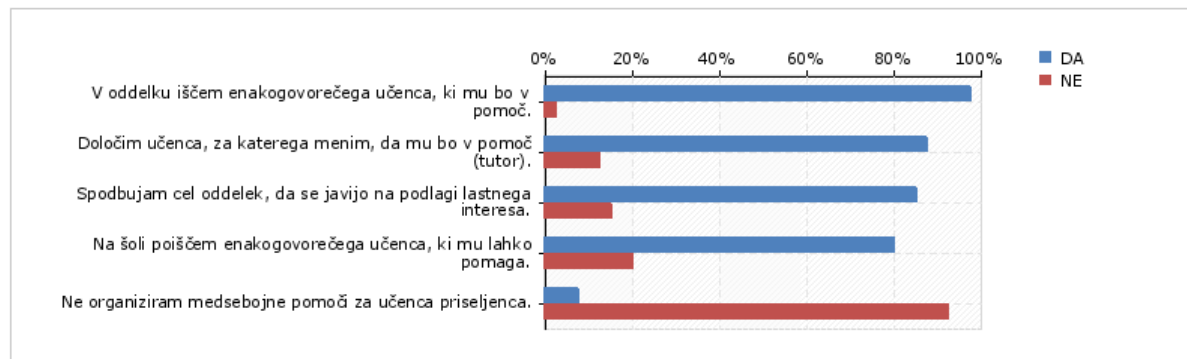
poišče sorodno dušo, ki je že nekaj časa vključena v naše okolje. učenec se mora takoj seznaniti s problemi in vsemi obikami pomoči, ki jih šola nudi.šola bi morala staršem predlagati, da učenci zaradi nepoznavanja jezika ne vpišejo v naslednji razred. učenec mora dobiti možnost in čas, da se privadi novemu okolju še zlasti, če je učenec predmetne stopnje.
učitelji učencu priseljencu nudijo pomoč - dodatna razlaga učne snovi, se z učencem pogovarja, mu pomaga pri vključevanju v novo okolje,..., šola mu po potrebi nudi dodatno pomoč pri razumevanju slovenskega jezika
preveri predznanje, omogoči tolmača..
zahteva upoštevanje pravil vedenja in hišnega reda, ki veljajo na šoli .

Iz zapisa predlogov anketiranih učiteljev lahko povzamemo sledeče predloge:

- Poskrbeti za zadovoljivo znanje slovenščine ob vključitvi učenca (predlog: pred všolanjem tečaj,)
- Povezovanje in pomoč med učenci priseljenci
- Obvezen dopolnilni pouk za učence priseljence
- Iskanje močnih otrokovih področij
- postavljanje strategije ob prvem stiku s šolo: prvi podatki, predstavitev prostorov, načrt kako vključiti učenca oz. kdo mu bo pomagal in kako tudi v oddelku
- vključevanje učenca v oddelek naj bo prijetno
- razvijanje in razumevanje medkulturnosti
- pomoč učitelju

3.Vprašanje: **KAKO ORGANIZIRATE MEDSEBOJNO POMOČ ZA UČENCA PRISELJENCA?** (n = 40)

Graf 2: Organizacija medsebojne pomoči

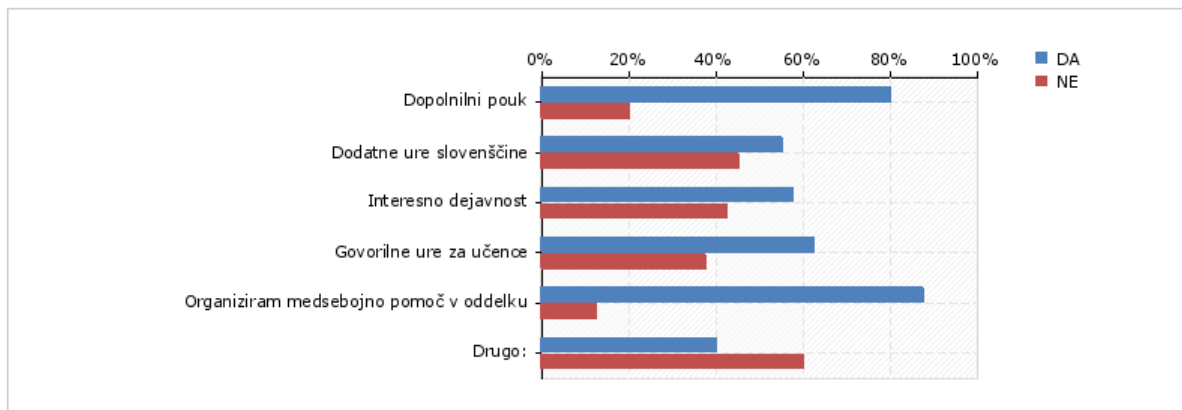

Anketirani učitelji povedo, da:

- Znotraj oddelka učitelji običajno iščejo pomoč enakogovorečega učenca (98%).
- Določijo učenca kot tutorja v pomoč priseljencu (88%).
- Ne organizirajo medsebojne pomoči za učenca priseljenca (85%)
- Spodbujajo celoten odderek, da se na podlagi lastnega interesa angažirajo (80%)

4.Vprašanje: KATERE OBLIKE POMOČI NUDITE ZA UČENCA PRISELJENCA, KI GA POUČUJETE? (n = 40)

- Graf 3: Oblike pomoči

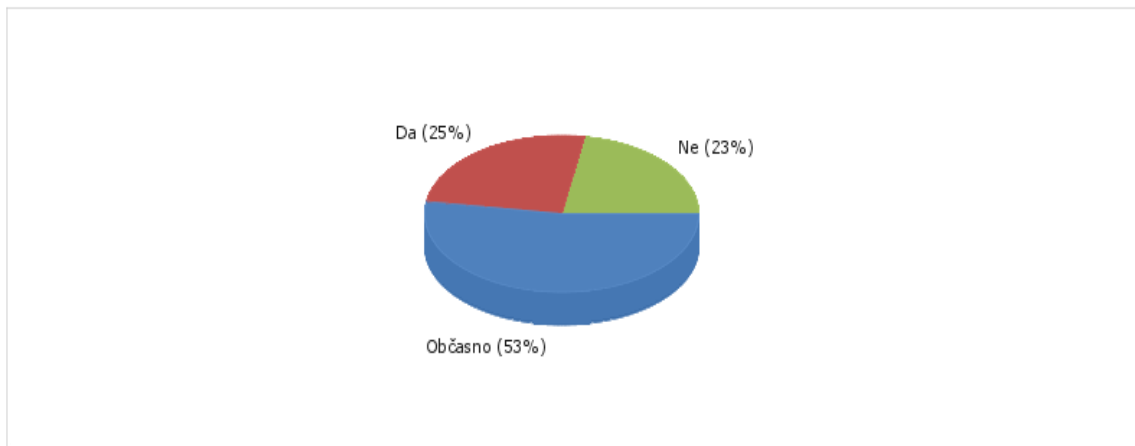

Iz rezultatov zgornjega grafa je razvidno, da:

- 88 % anketiranih učiteljev organizira medsebojno pomoč v oddelku
- 80 % učiteljev ponudi dopolnilni pouka za učence priseljence
- 63 % učiteljev ponudi govornilno uro za učence priseljence
- 58 % učiteljev spodbuja učence priseljence k vključitvi v ID
- 55 % učiteljev nudi dodatno uro slovenščine za učence priseljence
- 40 % učiteljev nudi svetovalno storitev, učno pomoč, individualno delo, dodaten čas.,...

5.Vprašanje: **ALI UČENCEM PRISELJENCEM NIŽATE KRITERIJE OCENJEVANJA, DA BI DOBILI BOLJŠO OCENO?(n = 40)**

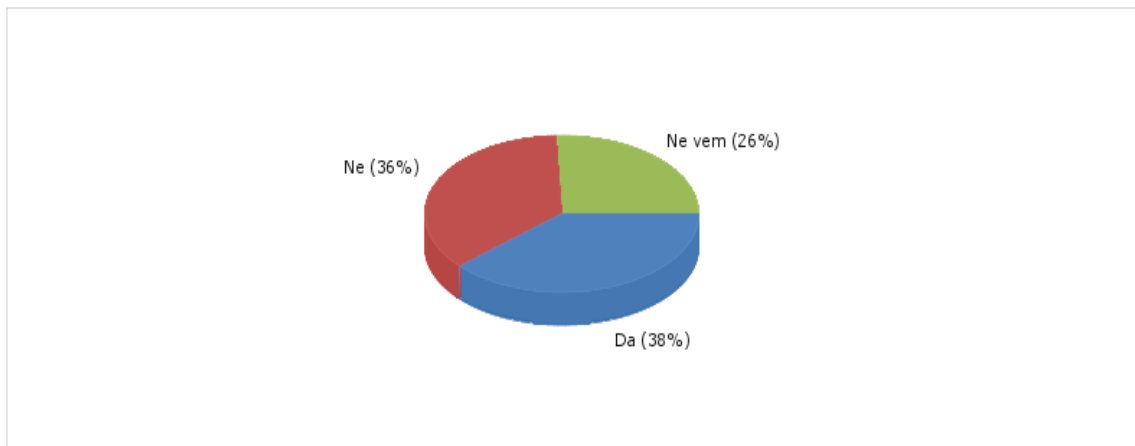
Graf 4: Nižanje kriterijev ocenjevanja

Kar polovica (53%) anketiranih učiteljev **OBČASNO** niža kriterije ocenjevanja, da bi učenci priseljenci dobili boljšo oceno, $\frac{1}{4}$ učiteljev pa niža kriterije ocenjevanja za boljšo oceno.

6.Vprašanje: ALI IMATE **NIŽJA UČNA PRIČAKOVANJA** DO UČENCEV PRISELJENCEV?(n = 39)

Graf 4: Nižja učna pričakovanja

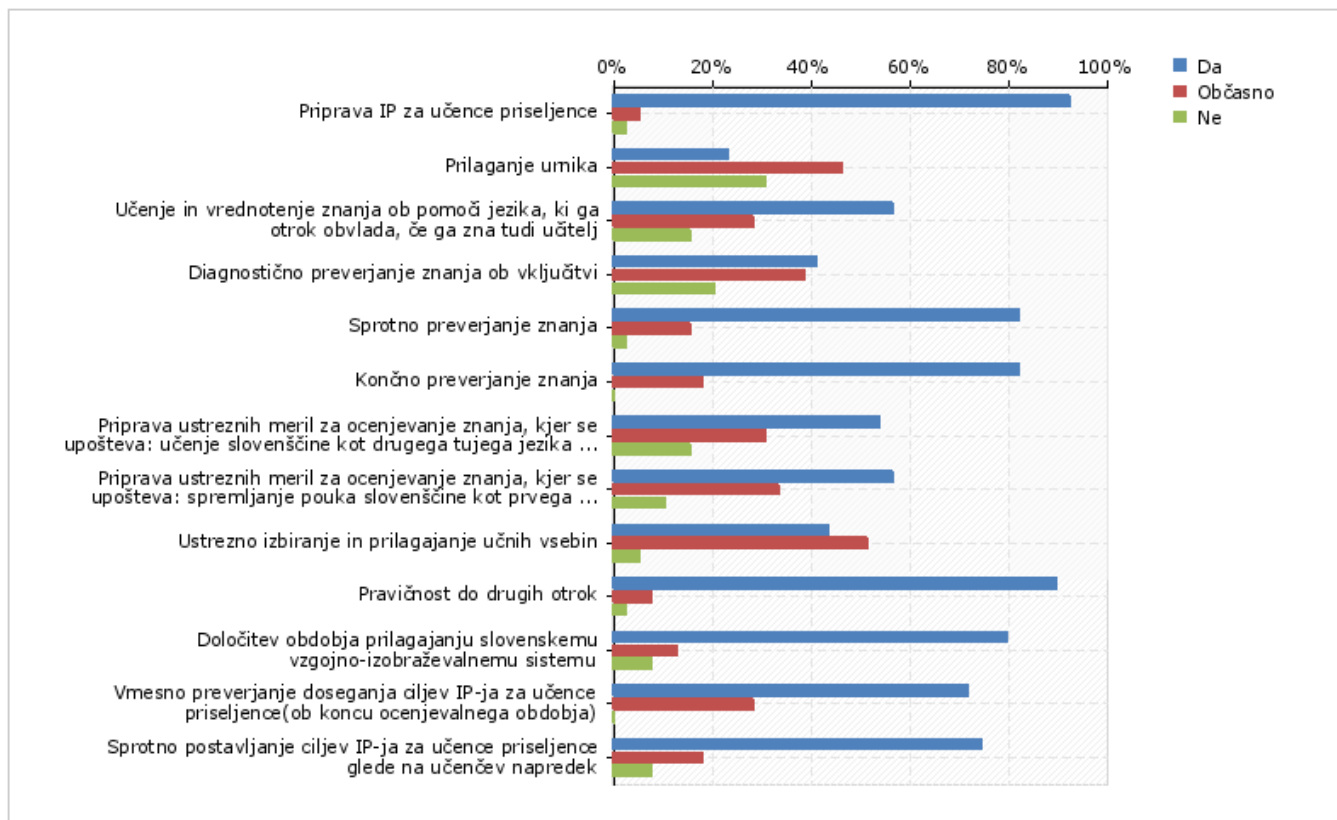

38 % anketiranih učiteljev ima nižja učna pričakovanja do učencev priseljencev, 26 % ni izrazilo svojega mnenja, tudi 1/3 anketiranih pa nima nižjih učnih pričakovanj.

7.Vprašanje: **KATERA PRIPOROČILA IZ SMERNIC ZA VKLJUČEVANJE UČENCEV PRISELJENCEV UPOŠTEVATE V PRAKSI?**

(n = 39)

Graf 5: Priporočila iz Smernic

Anketirani navajajo, da večinsko upoštevajo sledeča priporočila iz Smernic za vključevanje učencev priseljencev:

- Pravičnost do drugih otrok (90 %).
- Priprava IP za učence priseljence (92%).
- Sprotno in končno preverjanje znanja (82%).
- Določitev obdobja prilagajanju slovenskemu vzgojno-izobraževalnemu sistemu (79%).
- Sprotno postavljanje ciljev IP-ja za učence priseljence glede na učenčev napredek (74 %).
- Vmesno preverjanje doseganja ciljev IP-ja za učence priseljence (ob koncu ocenjevalnega obdobja) (72%).
- Učenje in vrednotenje znanja ob pomoči jezika, ki ga otrok obvlada, če ga zna tudi učitelj (56%).

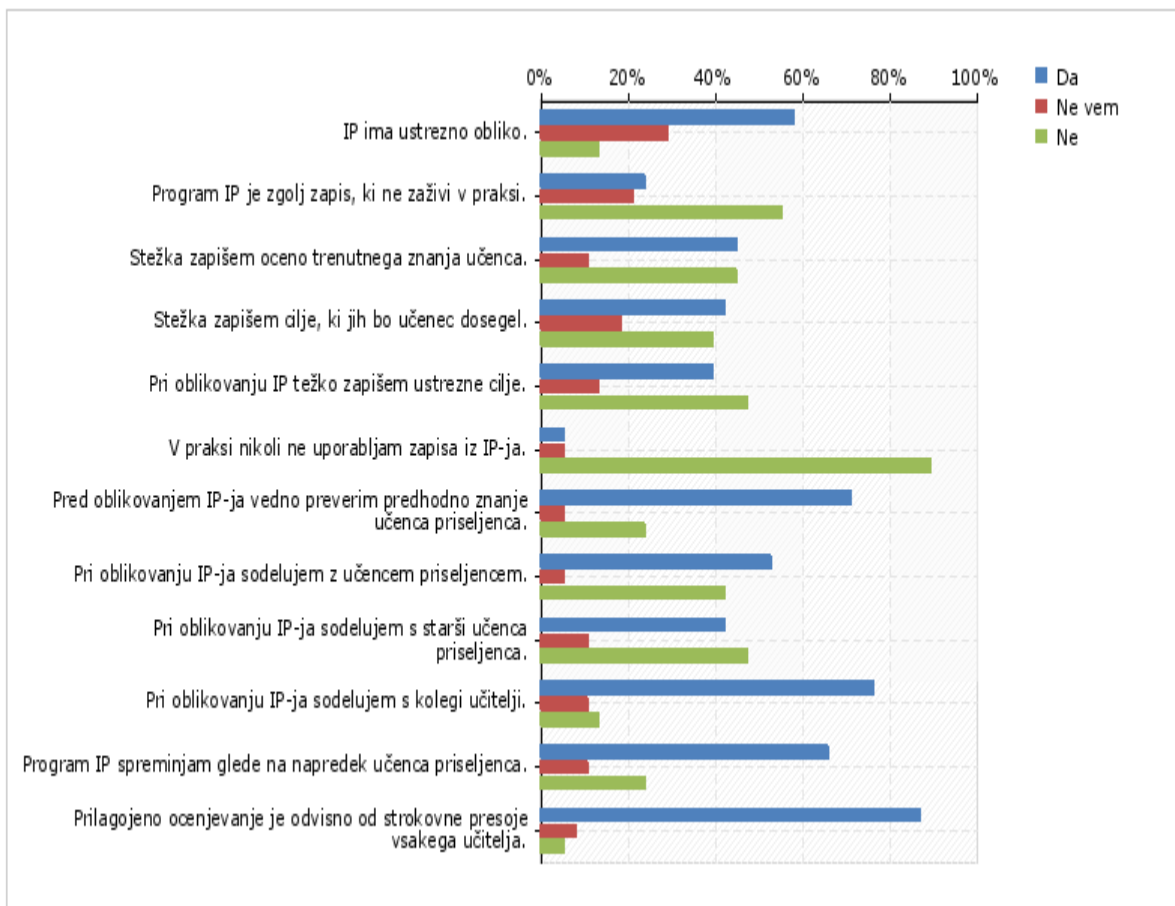
- Priprava ustreznih meril za ocenjevanje znanja, kjer se upošteva: spremljanje pouka slovenščine kot prvega jezika ob izbranih in ustrezno prilagojenih vsebinah (56%).

8.Vprašanje: KAKŠNE IZKUŠNJE IMATE Z INDIVIDUALIZIRANIM NAČRTOM (IP) ZA UČENCA PRISELJENCA ?(n = 38)

Anketirani učitelji navajajo, da:

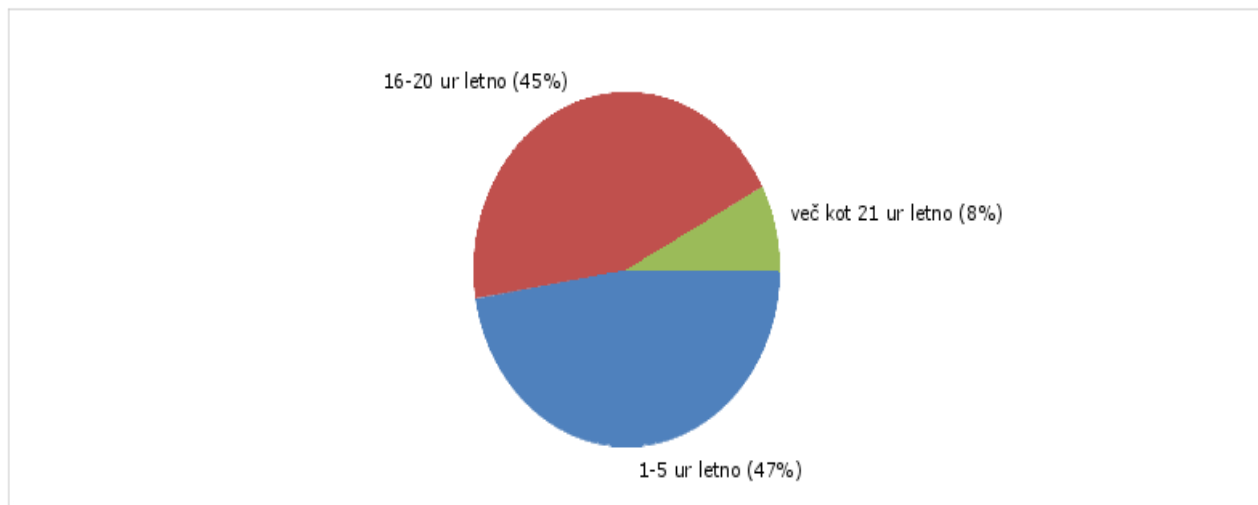
- Program IP je zgolj zapis, ki ne zaživi v praksi (55%).
- IP ima ustrezno obliko (58%).
- Prilagojeno ocenjevanje je odvisno od strokovne presoje vsakega učitelja (78%).
- Pri oblikovanju IP-ja sodelujem s kolegi učitelji (76%).
- Pred oblikovanjem IP-ja vedno preverim predhodno znanje učenca priseljenca (71%).
- Program IP spreminjam glede na napredek učenca priseljenca (66%).
- Pri oblikovanju IP-ja sodelujem z učencem priseljencem (53%) .
- Pri oblikovanju IP-ja sodelujem s starši učenca priseljenca (42%).

Graf 6: IP izkušnje

9.Vprašanje: KOLIKO DODATNEGA ČASA (**DODATNEGA DELA**) NAMENITE IN PORABITE ZA UČENCA PRISELJENCA?(n = 38)

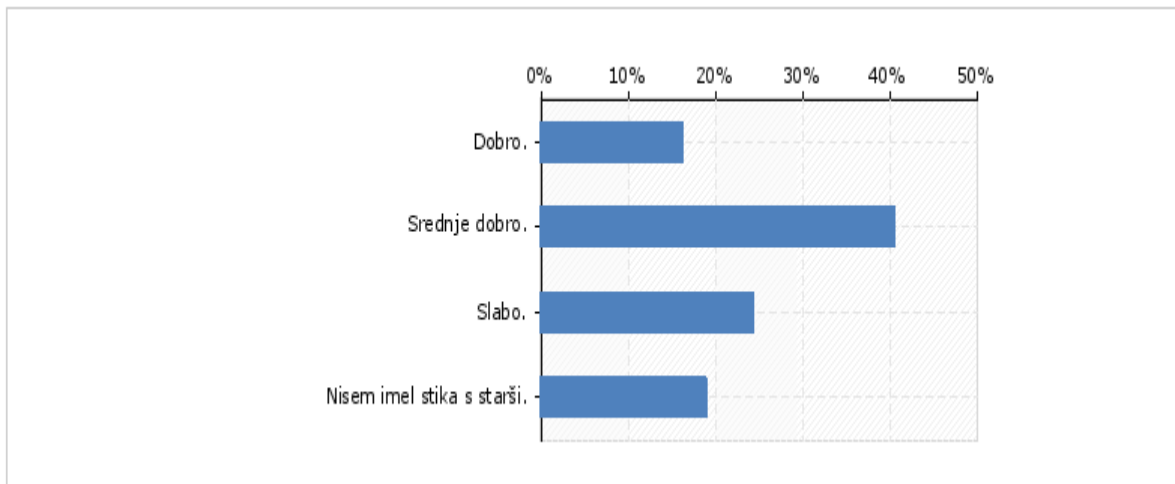
Graf 7: Dodatno delo za učence priseljence

Večina anketiranih učiteljev pove, da letno porabijo 1-5 ur za učenca priseljenca. 43 % anketiranih pa navaja, da porabi kar od 16-20 ur dodatnega časa za delo z učencem priseljencem.

10.Vprašanje: KAKO POTEKA **SODELOVAJE Z STARŠI** UČENCEV PRISELJENCEV?(n = 37)

Graf 8: Sodelovanje s starši učencev priseljencev

Mnenje anketiranih o sodelovanju s starši so različna in razpršena. Anketirani učitelji ocenjujejo, da večinoma (38%) srednje dobro sodelujejo s starši učencev priseljencev. 23 % učiteljev meni, da slabo sodeluje s starši in le 15% ocenjujejo sodelovanje s starši dobro.

11.Vprašanje: **KAKO OCENJUJETE LASTNO USPOSOBLJENOST ZA DELO Z UČENCI PRISELJENCI?** Ocenite po spodaj pojasnjenih kriterijih.(n = 38)

Tabela 16: Ocena lastne usposobljenosti učiteljev

1. Podvprašanja	Odgovori					
	1 nisem usposobljen	2zadostno usposobljen	3delno usposobljen	4dobro usposobljen	5odlično usposobljen	Skupaj
Prvi stik z učencem priseljencem	1 (3%)	2 (5%)	27 (71%)	8 (21%)	0 (0%)	38 (100%)
Preverjanje znanja	1 (3%)	4 (11%)	16 (42%)	13 (34%)	4 (11%)	38 (100%)
Ocenjevanje znanja	1 (3%)	5 (13%)	10 (26%)	17 (45%)	5 (13%)	38 (100%)
Postavljanje ciljev	0 (0%)	1 (3%)	15 (39%)	20 (53%)	2 (5%)	38 (100%)
Individualizacija in diferenciacija	0 (0%)	1 (3%)	11 (29%)	23 (61%)	3 (8%)	38 (100%)
Spodbujanje učenca priseljenca	0 (0%)	1 (3%)	4 (11%)	24 (63%)	9 (24%)	38 (100%)
Oblikovanje IP	1 (3%)	1 (3%)	16 (42%)	19 (50%)	1 (3%)	38 (100%)
Poučevanje slovenščine, kot drugega tujega jezika	11 (29%)	2 (5%)	13 (34%)	9 (24%)	3 (8%)	38 (100%)

Iz podatkov zgornje tabele lahko povzamemo, da se večinsko učitelji ocenjujejo na vseh izprašanih področjih najmanj dobro. Učitelji ocenjujejo, da so dobro usposobljeni na področju ocenjevanja znanja, postavljanja ciljev, pri individualizaciji in diferenciaciji, pri spodbujanju učenca in oblikovanju IP-ja. Delno se počutijo usposobljeni ob prvem stiku z učencem priseljencem in ob preverjanju znanja. Najslabše pa za poučevanje slovenščine, kot drugega tujega jezika.

12. Vprašanje: **KAJ PRIČAKUJETE GLEDE UČENCEV PRISELJENCEV OD VODSTVA?**

Tabela 17: Pričakovanja učiteljev do vodstva

spodbudo, več informacij ob prvem stiku. izobraževanje.
organizacijo

organizacija rednega tečaja slovenskega jezika, organizacija druženja priseljencev
resno delo
zelo jasna navodila in zahteve do staršev otrok priseljencev
omogočanje dodatnega strokovnega izobraževanja
delovanje kot do sedaj
da se prilagodijo razmeram
ne vem.
podpora, svetovanje, strokovno pomoč
odvisno od kod prihaja tujec npr.. albansko, kitajsko se ne bomo učili mi
podpora
da se ravnajo po pravilnikih, da nudijo več kot zahtevajo pravilniki in dogovori
resno organiziran tečaj slovenščine, ki poteka redno in ga usposablja usposobljeni ljudje!!!
pomoč pri izvajanju dejavnosti - organizacijsko
več povezovanja s starši, da se uskladijo cilji otrok, staršev in učiteljev
sodelovanje in pomoč, ko je to potrebno
zagotoviti dovolj dodatnih ur učenja slovenščine.
/
razumevanje...
izboljšanje pogojev dela
da pridobijo dodatna sredstva za izvedbo še kakšnega tečaja slov. jezika
od psihologov in pedagogov bi pričakovala več sodelovanja pri problemih, ki nastajajo in več strokovnega sodelovanja glede vpogleda v spričevala otrok, njihovih vedenjskih navad, delovnih navad, učnih navad,...
da poskrbi za tečaj slovenščine predno začne učenec obiskovati reden pouk.

nič
pomoč pri prilagajanju ur in pouka sposobnostim učenca
enakovredno obravnavo in pomoč
moralno podporo

Anketirani učitelji pričakujejo od VODSTVA:

- Organizacijsko podporo.
- Izboljšanje pogojev za delo in razumevanje.
- Jasna navodila za delo.
- Strokovno pomoč ob težavah (prilagoditve, sposobnosti učencev).
- Usposabljanja .
- Iskanje dodatnih sredstev za tečaj slovenščine.

13. Vprašanje:KAJ PRIČAKUJETE GLEDE UČENCEV PRISELJENCEV OD ŠOLSKE SVETOVALNE SLUŽBE?

Tabela 18: Pričakovanja učiteljev do ŠSS

strokovnost
izmenjavo izkušenj, idej
nasvet in morebitno pomoč.
nasvete, kako bolje pridobiti učence za delo
pomoč pri socializaciji učenca
nič
pomoč pri ocenjevanju sposobnosti in izvedbi dodatnih ur slovenščine
pomoč, strokovno svetovanje
pomoč pri iskanju tolmačev
spremljanje, pomoč

isto kot od vodstva
da preveri učne sposobnosti, predznanje.
da jim čim bolj pomagajo pri vključevanju
/
pomoč
strokovno pomoč pri reševanju problemov
učinkovitost
več posluha in pomoči.
da dela po pravilih
pomoč pri svetovanju
konkretne predloge
podpora, pomoč pri vključevanju v razred, informacije o otroku
več konkretnega sodelovanja.
več podatkov o otrocih...
konkretne nasvete, rešitve
več pomoči.
da nam priskočijo na pomoč, če se kdaj kaj zatakne
nasvet v konkretnem primeru
pomoč v obliki nasveta ob težavi.

Anketirani učitelji pričakujejo od ŠSS:

- Več strokovnega sodelovanja pri problemih (konkretno, učinkovitost).
- Vpogled v dokumentacijo in podatke o učencih priseljencih
- Nasvet.

- Izmenjavo izkušenj.
- Pomoč pri ocenjevanju sposobnosti učenca.
- Pomoč pri iskanju tolmačev.
- Več pomoči in spremljanje.
- Podporo.

14. Vprašanje: **KAJ PRIČAKUJETE GLEDE UČENCEV PRISELJENCEV OD KOLEGOV UČITELJEV?**

Tabela 19: Pričakovanja učiteljev do kolegov

nič
dogovore in strokovnost
sodelovanje in izmenjava izkušenj.
da spoštujejo dogovore.
razumevanje.
sodelovanje
izmenjava izkušenj, idej
sodelovanje, usposabljanje
podajanje lastnih izkušenj, pomoč pri sestavljanu učnega načrta.
sodelovanje.
razumevanje glede učnih ciljev
primere dobre prakse
izmenjavo izkušenj, dobre prakse.
svetovanje, pomoč
isto
mnenje in podporo

kakšen uporaben nasvet ali konkretno pomoč pri učencu
sodelovanje, izmenjava izkušenj, pogovori
da so dosledni
strpnost
konkretno nasvete
da sodelujemo
pomoč, strokovno svetovanje
podelitev lastnih izkušenj
izmenjava izkušenj
večjo fleksibilnost

Anketirani učitelji navajajo, da pričakujejo in potrebujejo pomoč kolegov glede:

- Strokovnih vsebin in odgovornosti.
- Sodelovanje, izmenjavo izkušenj.
- Razumevanje.
- Pomoč.
- Spoštovanje dogovorov.
- Strpnost, fleksibilnost.
- Doslednost.

15.Vprašanje:KAJ BI ŽELELI ŠE SPOROČITI?

Tabela 20: Sporočila šoli

dokler se ne bo na državni ravni vključevanje priseljencev spremenilo, mi kot šola, lahko zelo malo naredimo na tem področju, predvsem več časa bi bilo potrebno nameniti poučevanju slovenskega jezika, ki velja za enega izmed težjih jezikov
najprej učenje jezika, potem pa individualno taktiko napredovanja glede na sposobnosti
ip napišem ob začetku šolskega leta. dejstvo je, da ga sproti prilagajam glede na dosežek učenca priseljenca, vendar sprememb ciljev ne popravljam. je pa že to veliko, če človek razume stisko otroka, ki so ga presadili kot rožo iz enega lončka v drugega. menim pa tudi, da je vložek nekaterih staršev ob selitvi v slovenijo, izredno majhen-predvsem mislim na učenje slovenskega jezika.

bilo bi dobro, če bi se učenec najprej naučil osnov slovenskega jezika, se dobro seznanil z okoljem-šolo in bil šele nato vključen v sam učni proces. saj zaradi nerazumevanja slovenskega jezika ne more slediti razlagi v razredu; težko sodeluje pri aktivnostih v razredu, ki so vezane na pridobivanje, utrjevanje znanja.
mislím, da je pri polovici učencev priseljencev viden napredek, učenci priseljenci z učnimi težavami morajo dobiti več pomoči zunanjih strokovnjakov
zelo dobro bi bilo, ko bi učenci priseljenci preko zavoda obiskovali celoletni tečaj slovenskega jezika pred vključitvijo v redno šolanje
zahteve, ki se postavljajo pred učitelja, so nerealne. v eni uri upoštevati vse prilagoditve, statuse, odsotnosti, tujce, ... so skregane s človeškimi zmožnostmi!!!
več poudarka, da smo slovenska šola.
zaradi pomankljivega znanja slovenščine veliko učencev v prvem letu pouka zamudi večino snovi. menim, da bi bilo za učence bolje, če bi se pred sprejemom v šolo intenzivno delalo na učenju slovenščine. dodatne ure slovenščine poleg redne snovi so odločno premalo.
da je premalo poudarka na vrednoti znanje!
nič
kar tako naprej
/

Anketirani učitelji sporočajo, da:

- Vključevanje priseljencev je potrebno urediti na sistemski državni ravni.
- Več časa je potrebno nameniti poučevanju slovenščine.
- IP (predvsem cilji)ne nastaja sproti, ampak zgolj na začetku leta.
- Premajhen vložek staršev ob selitvi.
- Predlog: na začetku zgolj učenje slovenščine, šele nato učna snov (možnost: celoletni tečaj pred vključitvijo v šolo).
- Učenci priseljenci z učnimi težavami morajo dobiti pomoč zunanjih strokovnjakov.
- Nerealne zahteve do učiteljev: diferenciacija in individualizacija v skrajnih oblikah.
- Več poudarka, da smo slovenska šola.
- Več poudarka, da je znanje vrednota.

4. PREDLOGI IZBOLJŠAV

ZBIRNIK REZULTATOV

CILJI	Vsebina	UČENCI		Starši PRISELJENCEV	
		+	-	+	-
POČUTJE	Prvi stik s šolo	Všeč jim je bilo Drugače, kot doma Niso apriori zavračali	Strah		
	Počutje danes	Dobro Imajo nove prijatelje So se navadili Sprejeli novo šolo Nebi šli nazaj na staro šolo			
Soc. integracija	Sprejetje novih sošolcev (oni mene)	Prijazni (72%) So mi pomagali (95%)	23 % neprijazni Nisem opazil novih sošolcev (80%) Večina sošolcev me ni sprejela (71%)		
	Sprejetje novih učiteljev	Prijazni (100%) So me spodbujali (80%) Me niso obravnavali, kot ostale (80%) So mi pomagali (100%)			
	Najtežje v prvih mesecih		1.Področje jezika 2.Področje soc.okolja 3.Učna snov, učenje	Kje so potrebovali pomoč	1.Področje jezika 2.Področje soc.okolja 3.Učna snov, učenje
	Najbolj pomagalo ob prihodu	1.Pomoč učitelja 2.Indiv. ure SLJ in ŠSS 3.Tečaj SLJ 4.Prilagoditve pri pouku 5.Pomoč sošolca 6.Krožek Mavrica		Podpora in pomoč ob vključitvi	1.Pomoč učitelja 2.Tečaj SLJ 3.Pomoč Sošolca 4.Pomoč starša 5. Krožek Mavrica 6.Pomoč ŠSS

		7.Pomoč staršev			7.Prilagoditve pri pouku
	Vključevanje v šolo			Vključevanje v šolo	1.OPB (83%) 2.ID (83%) 3.DOP (50%)
	S kom se največ družiš	1.Nekaj SLO prijateljev 2.Večino SLO prijateljev 3.Nimam SLO Prijateljev			
	Kako se znajdeš na šoli	Dobro Nimam težav, najdem učilnico	Še vedno ne poznam dobro šolskih prostorov Ne vem kdaj imamo kakšno dejavnost		
	Kje v šoli rabiš pomoč	Ne potrebujem pomoči (27%)	1.Učna snov (SLJ, TJA, DRU, NAR, MAT)		
	Kaj lahko sam narediš	Prijazen, popravil vedenje Se prilagodim Nebi zmerjal Se manj šalil Se več družil s sošolci 43% dobro sem vključen			
Učenje SLO	Obiskovanje tečaja SLO	90% je obiskovalo		Mnenje anketiranih staršev	100 % udeležba otrok ; le 2 starša udeležba tečaja
	Kako si se začel učiti slo	1.Preko TV (52%) 2.Druženje s slo otroki (81%) 3.Preko računalnika 4.Prepisovanje SLO (57%)			1.Preko TV (100%) 2.Druženje s slo otroki (92%) 3.Branje (67%) 4.Prepisovanje SLO (42%)
	SLO – učni uspeh	86% se zaveda, da bi bil učni uspeh boljši ob znanju SLO		Kako so starši SAMI pomagali pri učenju SL?	Pogovorno, spodbujanje stikov z slovensko govorečimi, opora, skupno učenje besedišča.

	Poznavanje prilagoditev			1.2-letno prilagojeno ocenjevanje (80%) 2.status učenca p. (67%) 3.napredovanje /neocenjeno 4.IP (50%) 5.prilagojeni testi (44%)	
	Prinesli šolske potrebščine			Prinesli šolske potrebščine	50% staršev
	Sodelovanje s šolo			Sodelovanje s šolo	ORS (100%) Po potrebi; pred poukom (83%) Mail (67%) GU (50%) Po telefonu (50%)
	Predlogi	1.odnosi 2.soc. vključenost 3.tečaj SLO		1.več ID 2.več druženja 3.več pogovorov 4.pomoč drugih 5.dodatni učitelj 6.še več učenja SLJ 7.spodbujanje raznolikosti	
	Sporočila šoli	<i>»najboljša šola v koju grem da drugi učenci nebi zmerjali dobro mi gre šola je najbolja in lepa, čista in učitelji so prijazni zelo sem se dobro počutil ta šola je najboljša na kateri sem bil dobar se počutim. Dobro mi gre. Lepo so me sprejeli. Jaz sem se dobro počutil, ko sem prišel na šolo Hvala Sm bil 3 leta tih, zmerjali so me, začeu sm počasi govorit,</i>		<i>*Jaz sem zadovoljna s šolom in vsim zaposlenim. Vse pohvale. *Zelo sem vam hvaležna. *Veliko hvala za sve a najviše učiteljici Lidiji koja je puno pomagala. Imam samo pohvale za sve u školi. *Hvala za vse. Sem zelo zadovoljna. *Šoli želim sporočiti, da razumejo učence priseljence. *Šoli želim sporočiti, da se dobro ponašajo prema otrocima ki so priseljenci.</i>	

		<i>sem se postavil zase, in sem se tud zaradi tega bolj pretepati«</i>		<i>Da je ta šola zelo vredna. In da sem zelo zadovoljna.</i> <i>*Da odlično delajo in se trudijo.</i> <i>*Šoli želim sporočiti da sem zelo zadovoljna.</i> <i>*Moj otrok je bil zelo lepo sprejet v šoli. Hvala učiteljici in psihologinji.</i> <i>*Dopolnilne ure za slovenskega jezika nam bo veliko pomagalo. Hvala za razumevanje.</i> <i>*Več prijaznosti za tujce.</i>	
--	--	--	--	---	--

PREDLOGI IZBOLJŠAV

Področje	Predlog	
	UČENCI PRISELJENCI	STARŠI UČENCEV PRISELJENCEV
Počutje	*več informacij, občutek varnosti – kako poteka dan na šoli, v oddelku	
Soc. integracija	*začetna spoznavanja v oddelku, enakovredna pozicija prišleka v oddelku, sošolci naj se ne počutijo zapostavljene *odnosi- spoznavne delavnice *medkulturna vzgoja, spodbujanje raznolikosti – iskanje skupnih močnih področij *za učence priseljence spoznavanje novega okolja in kulture novega okolja (prazniki, navade, vedenje,..)	*srečanja staršev priseljencev (čajanka; medsebojna pomoč, društva) *okrepiti pomoč staršev *seznaniti starše z zakonodajo (možnost prilagoditev pri pouku) *več pogovorov

	<ul style="list-style-type: none"> *spodbujanje / opogumljanje učenca priseljence za vključevanje *druženje – skupne aktivnosti, kjer vsak posameznik prevzame odgovornost za skupinsko delo *krožek Mavrica (aktivno vključevanje, tutorji) 	
Učna snov	<ul style="list-style-type: none"> *tečaj SLO (uvajalni in nadaljevalni tečaja SLO + nadaljevalni za »stare priseljence«) *približevanje učne snovi (poudarek na ciljih in ne na vsebini) *prepis slovenskega besedila *didaktični material na spletu 	<ul style="list-style-type: none"> *spodbujanje za tečaj SLO (več informacij za tečaj v Domžalah) *prepis slovenskega besedila *branje in razumevanje *skupno učenje slovenskega besedišča
Sodelovanje S šolo	<ul style="list-style-type: none"> *vključevanje učencev priseljencev v šolske prireditve *medsebojna pomoč učencev priseljencev 	<ul style="list-style-type: none"> *GU – individualno vabilo *spodbujanje stika s šolo

ZBIRNIK REZULTATOV ANKETE UČITELJEV

Kategorija	+	-
Izkušnje	<ul style="list-style-type: none"> *aktivna vloga učencev priseljencev ob vključevanju (83%) *učitelji podpirajo vključevanje različnih kultur *šola zagotavlja ustrezno in varno okolje za vključevanje priseljencev (68%) *1/3 pripadnost različnim jezikom/kulturam vpliva na učno uspešnost *za priseljence porabi učitelj preveč časa glede na rezultat (5%) 	
Ob prihodu učenca priseljence naj šola	<ul style="list-style-type: none"> *poskrbeti za zadovoljivo znanje slovenščine ob vključitvi učenca (predlog: pred všolanjem tečaj,) *povezovanje in pomoč med učenci priseljenci *obvezen dopolnilni pouk za učence priseljence *iskanje močnih otrokovih področij *postavljanje strategije ob prvem stiku s šolo: prvi 	

	<p>podatki, predstavitev prostorov, načrt kako vključiti učenca oz. kdo mu bo pomagal in kako tudi v oddelku</p> <ul style="list-style-type: none"> *vključevanje učenca v oddelek naj bo prijetno *razvijanje in razumevanje medkulturnosti *pomoč učitelju 	
<p>Oblike pomoči, ki jih nudijo učitelji, ki učenca poučujejo</p>	<ul style="list-style-type: none"> *znotraj oddelka učitelji običajno iščejo pomoč enakogovorečega učenca (98%). *določijo učenca kot tutorja v pomoč priseljencu (88%). *spodbujajo celoten oddelek, da se na podlagi lastnega interesa angažirajo (80%) 	<p>*ne organizirajo medsebojne pomoči za učenca priseljenca (85%)</p>
<p>Nižanje kriterijev za učenca priseljenca, da bi dobil boljšo oceno</p>		<p>Kar polovica (53%) anketiranih učiteljev OBČASNO niža kriterije ocenjevanja, da bi učenci priseljenci dobili boljšo oceno, ¼ učiteljev pa niža kriterije ocenjevanja za boljšo oceno.</p>
<p>Priporočila iz Smernic za vključevanje priseljencev & praksa</p>	<ul style="list-style-type: none"> *pravičnost do drugih otrok (90 %) *priprava IP za učence priseljence (92%) *sprotno in končno preverjanje znanja (82%) *določitev obdobja prilagajanju slovenskemu vzgojno-izobraževalnemu sistemu (79%) *sprotno postavljanje ciljev IP-ja za učence priseljence glede na učenčev napredek (74%) *vmesno preverjanje doseganja ciljev IP-ja za učence priseljence (ob koncu ocenjevalnega obdobja) (72%) *učenje in vrednotenje znanja ob pomoči jezika, ki ga otrok obvlada, če ga zna tudi učitelj (56%) *priprava ustreznih meril za ocenjevanje znanja, kjer se upošteva: spremljanje pouka slovenščine kot prvega jezika ob izbranih in ustrezno prilagojenih vsebinah (56%) 	<ul style="list-style-type: none"> *prilagajanju urnika *diagnostičnem preverjanju znanja ob vključitvi *priprava ustreznih meril ocenjevanja znanja, kjer se upošteva, da je slovenščina kot 2. tuji jezik
<p>Izkušnje z IP</p>	<ul style="list-style-type: none"> *prilagojeno ocenjevanje je odvisno od strokovne presoje vsakega učitelja (78%) *pri oblikovanju IP-ja sodelujem s kolegi učitelji (76%) *pred oblikovanjem IP-ja vedno preverim predhodno 	<ul style="list-style-type: none"> *IP ima ustrezno obliko (58%) *program IP je zgolj zapis, ki ne zaživi v praksi (55%) *pri oblikovanju IP-ja sodelujem z učencem priseljencem (53%)

	<p>znanje učenca priseljenca (71%) *program IP spreminjam glede na napredek učenca priseljenca (66%)</p>	<p>*pri oblikovanju IP-ja sodelujem s starši učenca priseljenca (42%)</p>
<p>Dodatni čas namenjen učencem priseljencem</p>	<p>*učitelji letno porabijo 1-5 ur na učenca priseljenca</p>	<p>*43% anketiranih učiteljev porabi od 16-20 ur letno dodatnega dela na učenca priseljenca</p>
<p>Sodelovanje s starši učencev priseljencev</p>	<p>*precej različna mnenja *srednje dobro (33%) *15 % dobro</p>	<p>*23 % slabo sodeluje</p>
<p>Ocena lastne usposobljenosti učiteljev (1-5)</p>	<p>*dobro (ocena 4) usposobljeni za: 1.ocenjevanje znanja 2.postavljanje ciljev 3.individualizaci & diferenciacija 4.spodbujanje učenca 5.oblikovanje IP</p>	<p>*delno (ocena 3) usposobljeni: 1.prvi stik z učencem 2.preverjanje znanja 3.poučevanje slovenščine</p>
<p>Pričakovanja do vodstva</p>		<p>*organizacijsko podporo *izboljšanje pogojev za delo *razumevanje *jasna navodila za delo *strokovna pomoč ob težavah (prilagoditve, sposobnosti učencev) *usposabljanja *iskanje dodatnih sredstev za tečaj slovenščine</p>
<p>Pričakovanje do ŠSS</p>		<p>*več strokovnega sodelovanja pri problemih (konkretno, učinkovitost) *vpogled v dokumentacijo in podatke o učencih priseljencih *nasvet *izmenjavo izkušenj *pomoč pri ocenjevanju sposobnosti učenca *pomoč pri iskanju tolmačev *več pomoči in spremljanje</p>

		*podpora
Pričakovanja do kolegov		*strokovnih vsebin in odgovornosti *sodelovanje, izmenjavo izkušenj *razumevanje *pomoč *spoštovanje dogovorov *strpnost, fleksibilnost *doslednost
Sporočila šoli		*vključevanje priseljencev je potrebno urediti na sistemski državni ravni *več časa je potrebno nameniti poučevanju slovenščine *IP (predvsem cilji)ne nastaja sproti, ampak zgolj na začetku leta *premajhen vložek staršev ob selitvi *predlog: na začetku zgolj učenje slovenščine, šele nato učna snov (možnost: celoletni tečaj pred vključitvijo v šolo) *učenci priseljenci z učnimi težavami morajo dobiti pomoč zunanjih strokovnjakov *nerealne zahteve do učiteljev: diferenciacija in individualizacija v skrajnih oblikah *več poudarka, da smo slovenska šola *več poudarka, da je znanje vrednota

PREDLOGI IZBOLJŠAV za učitelje

Področje	Predlogi
Ob prihodu	*obvezen uvajalni tečaj slovenščine *obvezen dopolnilni pouk *«interna strategija št.1.» (načrt: prvi podatki, predstavitev prostorov, stik z učiteljem, priprava oddelka)

	*delo s starši (kam na tečaj, kaj šola pričakuje, predstavitev sistema)
Oblike pomoči, ki jih nudijo učitelji	*organizirat medsebojno pomoč v oddelku
Nižanje kriterijev za boljšo oceno	*smernice - prilagojeno ocenjevanje, vendar kriteriji vezani na razred
Iz smernic in naše prakse	*začetno in kasneje po potrebi prilagajanje urnika *diagnostično preverjanje znanja po predmetnih področjih glede na razumevanje (učitelj) *priprava ustreznih meril ocenjevanja znanja (strokovni aktiv) *vabiti OŠ Koper primer dobre prakse *prilagojene vsebine glede na cilj
Izkušnje IP obrazec	*spremeniti obliko IP (? elektronska oblika, kjer lahko vsi sodelujemo) *spremeniti zapis oz. vsebino (konkretno, realno) *pri oblikovanju IP nujno sodeluje učenec in starši, ki tudi podpišejo obrazec *IP naj nastaja celo leto in se spreminja glede na napredek
Sodelovanje s starši učenca priseljenca	*več stikov (vabiti starše v šolo) *več vključevanja staršev
Dodatni čas namenjen učencem priseljencem	*izraba tudi dopolnilnega pouka *GU za učence
Lastna usposobljenost učiteljev	*nadgraditi didaktična znanja *načrtovanje z oddelkom kako vključiti prišleka *diagnostično preverjanje znanja po predmetnih področjih glede na razumevanje (učitelj) *poučevanje slovenščine po delnih ciljih vezanih na razred
Pričakovanja do vodstva	*strokovna podpora *organizacijska podpora *povezovanje z lokalnim okoljem
Pričakovanja do ŠSS	*strokovna podpora
Pričakovanja do kolegov	*medsebojno sodelovanje *spoštovanje dogovorov
Sporočila šoli	*potreba po spremembi na sistemski ravni – sporočanje MIZKŠ *spodbujanje vložka staršev učencev priseljencev *realne zahteve do učiteljev (IP)

*težave z ocenjevanjem – Mojca Jelen Madruša iz OŠ Kopa*** primer dobre prakse

Splošni namig:spodbujanje strokovnega znanja

VIRI

Smernice za delo:

http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2013/programi/media/pdf/smernice/cistopis_Smernice_vkljucevanje_otrok_priseljencev.pdf

Strategija za delo: www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.../Strategija_vkljucevanje_priseljencev_2007.do...

Zakon o osnovni šoli: pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO448

Pravilnik o ocenjevanju: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=113609>

Glogovčan, M. (2015): Uspešno vključevanje učencev priseljencev v osnovno šolo, Magistrska naloga, Pef

PRILOGE:

1.Anketni vprašalnik za **učence priseljence:**

ANKETA ZA UČENCE PRISELJENCE

Pozdravljen/a!

Preda tabo je anketni vprašalnik. Ugotoviti želimo, kako na boljši način vključiti v šolo učence, ki se priselijo k nam iz drugih držav. Tvoje sodelovanje je za raziskavo ključno, saj le z tvojimi odgovori lahko dobimo vpogled v težave, s katerimi se srečujejo učenci in starši priseljenci.

Anketa je anonimna (se ne podpisuješ), za izpolnjevanje pa boš potreboval/a približno 10 minut časa. Podatki bodo uporabljeni izključno za pripravo samoevalvacijskega poročila šole.

Za tvoje sodelovanje se vam prijazno zahvaljujemo.

Šolska svetovalna služba

Pa začnimo!.....1. **OSNOVNI PODATKI**

Spol	Ženski	Moški				
Razred						
Iz katere države prihajaš?						
Koliko let si že pri nas na šoli? Obkroži ustrezno.						
1. leto	2. leto	3. leto	4. leto	5. leto	6. leto	7. leto

2. KAKO SI SE **POČUTIL OB PRIHODU NA ŠOLO?**

Obkroži ustrezno.

	Moji občutki...	Da	Ne	Ne vem
a.	Všeč mi je bilo	Da	Ne	Ne vem
b.	Vse je bilo drugače, kot sem bil vajen	Da	Ne	Ne vem
c.	Ne spomnim se	Da	Ne	Ne vem
d.	Bilo me je strah	Da	Ne	Ne vem
e.	Nisem želel v novo šolo	Da	Ne	Ne vem
f.	Drugo(po potrebi napiši)::			

3. KAKO SO TE **SPREJELI NOVI UČENCI / SOŠOLCI?**

	Kako so me sprejeli...	Da	Ne	Ne vem
a.	Novi sošolci / učenci so bili prijazni	Da	Ne	Ne vem

b.	Sploh nisem opazil novih sošolcev / učencev	Da	Ne	Ne vem
c.	Pomagali so le, kadar jim je učiteljica naročila	Da	Ne	Ne vem
d.	Večina sošolcev / učencev me ni sprejela	Da	Ne	Ne vem
e.	Novi sošolci / učenci so mi pomagali	Da	Ne	Ne vem
f.	Drugo(po potrebi napiši)::			

4. KAKO SO TE SPREJELI NOVI UČITELJI?

	Kako so me sprejeli...	Da	Ne	Ne vem
a.	Novi učitelji so bili prijazni	Da	Ne	Ne vem
b.	Novi učitelji so me spodbujali	Da	Ne	Ne vem
c.	Novi učitelji so me obravnavali, ko vse ostale	Da	Ne	Ne vem
d.	Novi učitelji mi niso dovolj pomagali	Da	Ne	Ne vem
e.	Novi učitelji so mi pomagali	Da	Ne	Ne vem
f.	Drugo(po potrebi napiši)::			

5. KAJ TI JE BILO NAJTEŽJE V PRVIH MESECIH NA ŠOLI?

Oceni (1 najlažje....5 najtežje)

	Najtežje je bilo...	1	2	3	4	5
a.	Področje jezika in sporazumevanja (slovenščina)	1	2	3	4	5
b.	Področje učne snovi in učenja	1	2	3	4	5
c.	Področje socialnega okolja (sošolci, prijatelji)	1	2	3	4	5
d.	Drugo(po potrebi napiši)::	1	2	3	4	5

6. KAJ TI JE OB PRIHODU NA ŠOLO NAJBOJ POMAGALO? Oceni (1 najmanj v pomoč....5 najbolj)

	Najbolj v pomoč ob prihodu...	1	2	3	4	5
a.	Pomoč sošolcev ali tudi pomoč enakogovorečega učenca	1	2	3	4	5
b.	Pomoč učiteljev	1	2	3	4	5
c.	Pomoč staršev	1	2	3	4	5
d.	Pomoč psihologinje in pedagoginje	1	2	3	4	5
e.	Tečaj slovenščine (začetni, nadaljevalni)	1	2	3	4	5
f.	Krožek Mavrica (knjižnica)	1	2	3	4	5
g.	Prilagoditve pri pouku (drugačno ocenjevanje, drugačne naloge..)	1	2	3	4	5
h.	Društva izven šole	1	2	3	4	5
i.	Ure učenja slovenščine individualno pri učitelju	1	2	3	4	5
j.	Drugo (po potrebi napišite):	1	2	3	4	5

7. KAKO DANES SE POČUTIŠ NA ŠOLI?

	Danes se počutim...	Da	Ne	Ne vem
a.	Počutim se dobro	Da	Ne	Ne vem
b.	Imam nove prijatelje	Da	Ne	Ne vem
c.	Navadil sem se na novo šolo	Da	Ne	Ne vem
d.	Sprejel sem, da moram biti v tej šoli	Da	Ne	Ne vem
e.	Če bi bilo možno, bi se vrnil na prejšnjo šolo	Da	Ne	Ne vem
f.	Počutim se slabo in nimam prijateljev	Da	Ne	Ne vem
g.	Drugo(po potrebi napiši)::			

8. S KOM SE NAJVEČ DRUŽIŠ? Obkroži LE 1 odgovor.

	Največ se družim...
a.	Imam večino slovenskih prijateljev
b.	Imam nekaj slovenskih prijateljev
c.	Nimam slovenskih prijateljev

9. KAKO SE ZNAJDEŠ NA ŠOLI?

	Na šoli...	Da	Ne	Ne vem
a.	Dobro se znajdem in vem kje je moja učilnica in sošolci	Da	Ne	Ne vem
b.	Imam težave, pogosto ne najdem svojega razreda (sošolcev)	Da	Ne	Ne vem
c.	Imam težave, ne vem, kdaj imamo kakšne dejavnosti	Da	Ne	Ne vem
d.	Še vedno ne poznam dobro šolskih prostorov	Da	Ne	Ne vem
e.	Ne najdem se po urniku	Da	Ne	Ne vem
f.	Drugo(po potrebi napiši)::			

10. KJE V ŠOLI ŠE RABIŠ POMOČ?

Napiši:

11. KAJ BI LAHKO ŠE **SAM NAREDIL**, DA BI SE DOBRO VKLJUČIL V RAZRED?

Napiši:

12. ALI SI OBISKOVAL TEČAJ SLOVENŠČINE?

Obkrožite ustrezno.	Da	Ne
---------------------	----	----

13. KAKO SI SE ZAČEL UČITI SLOVENŠČINO?

	Oblike učenja doma	Da	Ne	Ne vem
a.	Preko televizije	Da	Ne	Ne vem
b.	Družil sem se s slovenskimi otroki, poslušal sem ljudi okoli sebe	Da	Ne	Ne vem

c.	Preko računalnika, preko iger	Da	Ne	Ne vem
d.	Bral sem knjige (revije, časopis) v slovenščini	Da	Ne	Ne vem
e.	Prepisoval sem v slovenščini	Da	Ne	Ne vem
f.	Drugo(po potrebi napišite)::			

14. ALI MISLIŠ, DA BI BIL TVOJ UČNI USPEH BOLJŠI, ČE BI ZNAL DOBRO SLOVENSKO? Obkroži ustrezno.

Da	Ne	Ne vem
----	----	--------

15. KAJ **PREDLAGAŠ**, KAKO POMAGATI UČENCEM, KI PRIHAJAJO IZ DRUGIH DRŽAV?

16. KAJ **ŽELIŠ SPOROČITI ŠOLI?**

2. Anketni vprašalnik za starše učencev priseljencev:

ANKETA ZA STARŠE UČENCEV PRISELJENCEV

Pozdravljeni!

Namen anketnega vprašalnika je ugotoviti, kako na boljši način vključiti v šolo učence, ki se priselijo k nam iz drugih držav. Vaše sodelovanje je za raziskavo ključno, saj le z vašimi odgovori lahko dobimo vpogled v težave, s katerimi se srečujejo učenci in starši priseljenci.

Anketa je anonimna, za izpolnjevanje pa boste potrebovali približno 10 minut časa. Zbrani podatki bodo obravnavani zaupno in analizirani na splošno. Podatki bodo uporabljeni izključno za pripravo samoevalvacijskega poročila šole.

Za vaše sodelovanje se vam prijazno zahvaljujemo.

Šolska svetovalna služba

*****OSNOVNI PODATKI

1. Iz katere države prihajate? Od kod ste prišli? **Država**(vpišite državo): _____

2. Koliko **let** je vaš otrok na naši šoli?

Obkrožite ustrezno.

1. leto	2. leto	3. leto	4. leto	5. leto	6. leto	7. leto
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

3. KAKŠNO POMOČ OZ. PODPORO **STE DOBILI OB VKLJUČEVANJU** OTROKA V ŠOLO?

Obkrožite ustrezno.

	Oblike pomoči	Da	Ne	Ne vem
a.	Pomoč sošolcev ali tudi pomoč enako govorečega učenca	Da	Ne	Ne vem
b.	Pomoč učiteljev	Da	Ne	Ne vem
c.	Pomoč staršev	Da	Ne	Ne vem
d.	Pomoč psihologinje in pedagoginje	Da	Ne	Ne vem
e.	Tečaj slovenščine (začetni, nadaljevalni)	Da	Ne	Ne vem
f.	Krožek Mavrica (knjižnica)	Da	Ne	Ne vem
g.	Prilagoditve pri pouku (drugačno ocenjevanje, drugačne naloge..)	Da	Ne	Ne vem
h.	Društva izven šole	Da	Ne	Ne vem
i.	Ure učenja slovenščine individualno pri učitelju	Da	Ne	Ne vem
j.	Drugo (po potrebi napišite):			

4. NA KATEREM PODROČJU oz. kje **STE POTREBOVALI POMOČ** PRI VKLJUČEVANJU OTROKA V ŠOLO?
ustrezno.

Obkrožite

	Področja, kjer ste potrebovali POMOČ	Da	Ne	Ne vem
a.	Področje jezika in sporazumevanja	Da	Ne	Ne vem

b.	Področje učne snovi in učenja	Da	Ne	Ne vem
c.	Področje socialnega okolja in prijateljev	Da	Ne	Ne vem
d.	Drugo (po potrebi napišite):			

5. ALI SE JE VAŠ OTROK UDELEŽIL TEČAJA SLOVENŠČINE NA ŠOLI?

Obkrožite ustrezno.	Da	Ne
---------------------	----	----

6. ALI STE SE VI UDELEŽILI TEČAJA SLOVENŠČINE?

Obkrožite ustrezno.	Da	Ne
---------------------	----	----

7. KAKO SE JE VAŠ OTROK DOMA UČIL SLOVENŠČINE?

Obkrožite ustrezno.

	Oblike učenja doma	Da	Ne	Ne vem
a.	Preko televizije	Da	Ne	Ne vem
b.	Družil se je s slovenskimi otroki, poslušal je ljudi okoli sebe	Da	Ne	Ne vem
c.	Preko računalnika, preko iger	Da	Ne	Ne vem
d.	Bral je knjige (revije, časopis) v slovenščini	Da	Ne	Ne vem
e.	Prepisoval je v slovenščini	Da	Ne	Ne vem
f.	Drugo(po potrebi napišite)::			

8. KAKO STE VAŠEMU OTROKU SAMI POMAGALI, DA BI SE BOLJE VKLJUČIL V NOVO ŠOLO?

9. ALI STE OTROKA V ŠOLI VKLJUČILI V:

Obkrožite ustrezno.

	V šoli	Da	Ne
a.	Oddelek podaljšanega bivanja (OPB)	Da	Ne
b.	Interesna dejavnost (krožek na šoli)	Da	Ne
c.	Dopolnilni pouk	Da	Ne
d.	Izven šole (napišite kam):		

10. ALI STE **PRINESLI V SLOVENIJO ZVEZKE IN KNJIGE** SVOJIH OTROK?

Obkrožite ustrezno.	Da	Ne
---------------------	----	----

11. KAKO **SODELUJETE S ŠOLO?**

Obkrožite ustrezno.

	Oblike sodelovanja s šolo	Da	Ne
a.	Redne govorilne ure	Da	Ne
b.	Roditeljski sestanki (sestaneke za starše)	Da	Ne
c.	Po telefonu z razrednikom/ razredničarko	Da	Ne
d.	Po potrebi pridem v šolo	Da	Ne
e.	Pred poukom poiščem učitelja	Da	Ne
f.	Ne prihajam v šolo	Da	Ne
g.	Po elektronski pošti (mail)	Da	Ne
h.	Drugo(po potrebi napišite)::		

12. KATERE **PRILAGODITVE ZA VAŠEGA OTROKA** POZNATE?

Obkrožite ustrezno.

	Prilagoditve za učenca priseljenca	Da	Ne	Ne vem
a.	Status učenca priseljenca	Da	Ne	Ne vem
b.	Individualni program (obrazec)	Da	Ne	Ne vem
c.	Dveletno prilagojeno (drugačno) ocenjevanje	Da	Ne	Ne vem
d.	Napredovanje v naslednji razred – neocenjeni določeni predmeti	Da	Ne	Ne vem
e.	Prilagojeni pisni preizkusi znanja (testi)	Da	Ne	Ne vem

13. ALI **DOMA** UPORABLJATE/GOVORITE MATERNI JEZIK?

Obkrožite ustrezno.	Da	Ne
---------------------	----	----

14. KAJ **PREDLAGATE** ZA BOLJŠE VKLJUČEVANJE OTROK PRISELJENCEV?

15. KAJ ŽELITE SPOROČITI ŠOLI?

3. Anketni vprašalnik **za učitelje:**

ANKETA ZA UČITELJE Vključevanje priseljencev

Pozdravljeni! Namen anketnega vprašalnika je ugotoviti, kako na boljši način vključiti v šolo učence, ki se priselijo k nam iz drugih držav. Vaše sodelovanje je za samoevalvacijo ključno, saj le z vašimi odgovori lahko dobimo vpogled v težave, s katerimi se srečujejo učitelji. Anketa je anonimna, za izpolnjevanje pa boste potrebovali približno 10 minut časa. Zbrani podatki bodo obravnavani zaupno in analizirani na splošno. Podatki bodo uporabljeni izključno za pripravo SAMOEVALVACIJSKEGA POROČILA ŠOLE. Za vaše sodelovanje se vam prijazno zahvaljujemo.

Ekipe Razvojnega tima

Q1 - KAKŠNA SO VAŠE IZKUŠNJE Z UČENCI PRISELJENCI?

	Strinjam se	Delno se strinjam	Se ne strinjam
Učence priseljence naši učenci dobro sprejmejo.	☐	☐	☐
Učenci priseljenci se morajo tudi sami potruditi za vključitev v oddelek.	☐	☐	☐
Pripadnost različnim kulturam / jezikom vpliva na učenčeve učne zmožnosti.	☐	☐	☐
Podpiram in prepoznam možnost vključevanja različnih kultur v slovensko šolo.	☐	☐	☐
Za učence priseljence porabim preveč časa glede na rezultat.	☐	☐	☐
Naša šola zagotavlja ustrezno in varno okolje za vključevanje učencev priseljencev.	☐	☐	☐
Starši učencev priseljencev se premalo vključujejo in pomagajo svojemu otroku.	☐	☐	☐

Q2 - KAKO NAJ ŠOLA (vodstvo, ŠSS, učitelji) RAVNA OB PRIHODU UČENCA PRISELJENCA? Napišite svoje predloge glede na izkušnje.

Q3 - KAKO ORGANIZIRATE MEDSEBOJNO POMOČ ZA UČENCA PRISELJENCA?

	DA	NE
V oddelku iščem enakogovorečega učenca, ki mu bo v pomoč.	☐	☐

	DA	NE
Določim učenca, za katerega menim, da mu bo v pomoč (tutor).	☐	☐
Spodbujam cel oddelek, da se javijo na podlagi lastnega interesa.	☐	☐
Ne organiziram medsebojne pomoči za učenca priseljenca.	☐	☐
Na šoli poiščem enakogovorečega učenca, ki mu lahko pomaga.	☐	☐

Q4 - KATERE OBLIKE POMOČI NUDITE ZA UČENCA PRISELJENCA, KI GA POUČUJETE?

	DA	NE
Dopolnilni pouk	☐	☐
Dodatne ure slovenščine	☐	☐
Interesno dejavnost	☐	☐
Govorilne ure za učence	☐	☐
Organiziram medsebojno pomoč v oddelku	☐	☐
Drugo:	☐	☐

Q5 - ALI UČENCEM PRISELJENCEM NIŽATE KRITERIJE OCENJEVANJA, DA BI DOBILI BOLJŠO OCENO?

- Da
- Ne
- Občasno

Q6 - ALI IMATE NIŽJA UČNA PRIČAKOVANJA DO UČENCEV PRISELJENCEV?

- Da
- Ne
- Ne vem

Q7 - ALI V PRAKSI UPOŠTEVATE SMERNICE ZA VKLJUČEVANJE UČENCEV PRISELJENCEV?

- Da
- Ne
- Ne vem

Q8 - KATERA PRIPOROČILA IZ SMERNIC ZA VKLJUČEVANJE UČENCEV PRISELJENCEV UPOŠTEVATE V PRAKSI?

	Da	Občasno	Ne
Priprava IP za učence priseljence	☐	☐	☐
Prilaganje urnika	☐	☐	☐
Učenje in vrednotenje znanja ob pomoči jezika, ki ga otrok obvlada, če ga zna tudi učitelj	☐	☐	☐
Diagnostično preverjanje znanja ob vključitvi	☐	☐	☐
Sprotno preverjanje znanja	☐	☐	☐
Končno preverjanje znanja	☐	☐	☐
Priprava ustreznih meril za ocenjevanje znanja, kjer se upošteva: učenje slovenščine kot drugega tujega jezika (usvajanje jezikovne zmožnosti v slovenščini - 1.faza)	☐	☐	☐
Priprava ustreznih meril za ocenjevanje znanja, kjer se upošteva: spremljanje pouka slovenščine kot prvega jezika ob izbranih in ustrezno prilagojenih vsebinah	☐	☐	☐
Ustrezno izbiranje in prilagajanje učnih vsebin	☐	☐	☐
Pravičnost do drugih otrok	☐	☐	☐
Določitev obdobja prilagajanju slovenskemu vzgojno-izobraževalnemu sistemu	☐	☐	☐
Vmesno preverjanje doseganja ciljev IP-ja za učence priseljence (ob koncu ocenjevalnega obdobja)	☐	☐	☐
Sprotno postavljanje ciljev IP-ja za učence priseljence glede na učenčev napredek	☐	☐	☐

Q9 - KAKŠNE IZKUŠNJE IMATE Z INDIVIDUALIZIRANIM NAČRTOM (IP) ZA UČENCA PRISELJENCA ?

	Da	Ne	Ne vem
IP ima ustrezno obliko.	☐	☐	☐
Program IP je zgolj zapis, ki ne zaživi v praksi.	☐	☐	☐
Stežka zapišem oceno trenutnega znanja učenca.	☐	☐	☐
Stežka zapišem cilje, ki jih bo učenec dosegel.	☐	☐	☐
Pri oblikovanju IP težko zapišem ustrezne cilje.	☐	☐	☐
V praksi nikoli ne uporabljam zapisa iz IP-ja.	☐	☐	☐
Pred oblikovanjem IP-ja vedno preverim predhodno znanje učenca priseljenca.	☐	☐	☐
Pri oblikovanju IP-ja sodelujem z učencem priseljencem.	☐	☐	☐
Pri oblikovanju IP-ja sodelujem s starši učenca priseljenca.	☐	☐	☐

	Da	Ne	Ne vem
Pri oblikovanju IP-ja sodelujem s kolegi učitelji.	☐	☐	☐
Program IP spreminjam glede na napredek učenca priseljenca.	☐	☐	☐
Prilagojeno ocenjevanje je odvisno od strokovne presoje vsakega učitelja.	☐	☐	☐

Q10 - KOLIKO DODATNEGA ČASA (DODATNEGA DELA) NAMENITE IN PORABITE ZA UČENCA PRISELJENCA?

- 1-5 ur letno
 16-20 ur letno
 več kot 21 ur letno

Q11 - KATERGO GRADIVO UPORABLJATE KOT POMOČ ZA POUČEVANJE UČENCA PRISELJENCA?

Q12 - KAKO POTEKA SODELOVAJE Z STARŠI UČENCEV PRISELJENCEV?

- Dobro.
 Srednje dobro.
 Slabo.

Q13 - KAKO OCENJUJETE LASTNO USPOSOBLJENOST ZA DELO Z UČENCI PRISELJENCI? Ocenite po spodaj pojasnenih kriterijih.

	1 nisem usposobljen	2 zadostno usposobljen	3 delno usposobljen	4 dobro usposobljen	5 odlično usposobljen
Prvi stik z učencem priseljencem	☐	☐	☐	☐	☐
Preverjanje znanja	☐	☐	☐	☐	☐
Ocenjevanje znaja	☐	☐	☐	☐	☐
Postavljanje ciljev	☐	☐	☐	☐	☐
Individualizacija in diferenciacija	☐	☐	☐	☐	☐
Spodbujanje učenca priseljenca	☐	☐	☐	☐	☐

	1 nisem usposobljen	2 zadostno usposobljen	3 delno usposobljen	4 dobro usposobljen	5 odlično usposobljen
Oblikovanje IP	☐	☐	☐	☐	☐
Poučevanje slovenščine, kot drugega tujega jezika	☐	☐	☐	☐	☐

Q14 - KAJ PRIČAKUJETE GLEDE UČENCEV PRISELJENCEV OD VODSTVA?

Q16_2 - KAJ PRIČAKUJETE GLEDE UČENCEV PRISELJENCEV OD KOLEGOV UČITELJEV?

Q15 - KAJ BI ŽELELI ŠE SPOROČITI?